GALENI

LIBELLUS DE CAPTIONIBUS QUAE PER DICTIONEM FIUNT

AD FIDEM UNIUS QUI SUPEREST CODICIS EDITUS

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM AMPLISSIMO PHILOSOPHORUM ORDINI IN ACADEMIA LITTERARUM ROSTOCHIENSI AD SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES RITE IMPETRANDOS

TRADIDIT

CAROLUS GABLER
MEGALOPOLITANUS

ACAD. LUGD. BAT. BIBL.

ROSTOCHII
TYPIS CAROLI HINSTORFFII
MCMIII
VENUM DAT H. WARKENTIEN

De dissertatione probanda ad ordinem philosophorum rettulit Carolus Kalbfleisch prof. extraord.

Examen rigorosum habitum est die XXV mens. Octobr. anni MCMII.

Parentibus carissimis

S.

Praefatio.

Galeni commentatio dialectica quae inscribitur περὶ τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων, primum edita est in Aldinae (A), quae est Galeni operum editio princeps, vol. IV fol. 17v—18v (1525); secundum in Basileensis (B) vol. IV fol. 32–34 (1539), tertium a Charterio (Ch) in scriptorum Hippocratis et Galeni vol. II p. 73—78 (Lut. Paris. 1679). Ultimus eam in publicum prodire iussit Kühn in vol. XIV editionis Galeni p. 583—98 (Lipsiae 1822).

His tamen omnibus editionibus verba scriptoris adeo non integra exhibentur, ut satis difficilia sint intellectu nec sine gravioribus offensionibus legi possint. Editione igitur opus est nova; quam ut instituamus, primum lectiones traditae inter se comparandae sunt, ut cognoscamus, quo ex fonte textus scriptoris ad nos fluxerit.

Unus, quantum scimus, huius commentationis codex manuscriptus adhuc asservatus est, Ambrosianus Q 3 (M) saec. XVI (cf. p. XII sq.).* Quem cum editione principe artissime cohaerere primo quidem aspectu videmus. Etenim ubique easdem lacunas et plerumque

---

* H. Schöne, qui nuper omnes veterum medicorum codices in bibliothecis indagaturus Italiam et Galliam permigravit, C. Kalbfleischio per litteras quaerenti respondit se huius commentationis codicem invenisse nullum praeter Ambrosianum Q 3.

easdem lectiones falsas exhibent. Quam rem ut unicuique illustremus, primum copiam mendorum memorabilium, quae editioni cum codice communia sunt, afferemus:

1,8 παρωνυμίαν pro παρ' ὁμωνυμίαν
2,9 τῶν ἀνδρῶν pro τοῦ ἀνδρῶν
3,3 ἐξαριθμημένους pro ἐξηριθμημένος
3,11 μήτ' ἐμπίπτειν pro μηδὲν πίπτειν
4,14 συνορῶντες pro συνορῶντας
4,23 πρός τό τι pro τὸ πρός τί
5,5 ἐλεφαντόκοπον pro ἐλεφαντόκωπον
6,1 ὑπάρξιν pro ὑπάρχειν
6,9 σαφῆ pro ἀσαφῆ
7,9 τὰ παρὰ τὰ σοφίσματα pro τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα
8,7 τὸ τὴν pro τε τὴν
9,6/7 συνέλθοις καὶ αἵρεσις δὲ τὸ ποιεῖν pro σύνθεσις καὶ διαίρεσις τὸ διττὸν ποιεῖ
11,14 κατὰ ταῦτα ἅπαντα pro ταῦτα ἅπαντα κατὰ
12,14 τίθεται pro τίθεσθαι etc.

Deinde codex manuscriptus usque quaque eadem verba quae Aldina omittit, cuius rei hoc specimen habeas. Omittunt M A:

1,9 πλείω σημαίνηται
3,15 καὶ ὅτι τοσαυταχῶς ἂν
5,9 λάβοι
6,10 μή
9,12 ἧττον
11,1 παρ' οὓς etc.

Unus locus exceptus est, 13,2, ubi M habet post αὐλητρὶς: παῖς οὖσα· κοινὴ γὰρ αὕτη τοῦ τε αὐλητρὶς, quae

verba in A desunt; sed homoeoteleuto factum esse, ut exciderent, apparet.

Quibus rebus manifestum est Aldinam cum M propinqua cognatione coniunctam esse. Sed non paucis locis inter se discrepant. Nostrum igitur est eas discrepantias perlustrare, ut discernere possimus, utrum A ex ipso M descripta sit an ex alio codice cum M communi ortu connexo.

Hoc quidem, antequam singula variae lectionis exempla afferimus, licet praefari ne uno quidem loco editionem A lectionem habere, quae ab M plane diversa sive eius lectioni omni modo dissimilis sit. Atque longe plurimis locis A falsas habet codice rectas lectiones exhibente. Quorum mendorum maximum numerum aut neglegentia aut inscitia vel editoris vel typothetae ortum esse apparet. Cuius rei exempla sunt haec:

Legitur recte in M:		falso in A:
1,6	ἓξ	ἐξ
2,10	τῆς λέξεως	τὴν λέξεως
3,12	παραλέλειπται	παραλέλειπτε
3,14	ἐν τῷ	ἐντὸς
3,17	συλλογισμὸν	συλλογισμὸς
4,7	πρόκειται	πρόκηται
5,10	πολλά	πολλάς
6,8	συμβαίη	συμβαίνει
14,9	ἄτεχνον	ἄτεκνον

Nonnullis contra locis menda in codice tradita ab A corriguntur, ut est his:

M: 1,7	ἀφιβολίαν	A:	ἀμφιβολίαν
3,3	ὅτι τὸ		ὅτι

M: 3,19 συμπέρασμά τι A: συμπεράσματι
6,12 μέντοι μέν τι

Numerus locorum, quibus A falsam, M rectam lectionem exhibet, est amplior triginta, quibus menda codicis M ab editore Aldino corriguntur, decem fere. Quinque autem locis et M et A lectiones falsas inter se differentes tradunt, velut 11,15 M habet σαφοῦς, A σαφοὺς, legendum est σαφῶς.

Respiciens igitur cum permagnum codicis Aldinaeque et in lacunis verbisque omissis et in mendis consensum tum naturam discrepantiarum editionis fortasse iam concludes M esse illum codicem, ex quo editor Aldinus textum descripserit. Atque id verum esse alia quoque re certo evincitur. Accidit enim, ut A saepius ibi mendum habeat, ubi verbum in M compendio scriptum est. Loci sunt hi: 5,17 in M invenitur ὑφ' ὑμ͡, pro quo A pronomen primae personae recte posuit; sed quid compendium significaret nescius scripsit ὑφ' ἡμᾶς. 9,17 M habet hoc signum $\overset{\overline{\epsilon\iota}}{\overset{\eta}{\sigma}}$, = σημαίνει, in A invenimus σημαίνῃ, quod non quadrat. 10,16 littera η verbi Εὐδήμου in M clara non est; quam falso υ esse putans A posuit Εὐδύμου. 11,13 $\overset{\tau\lambda}{ἀριστο}$ M, ἀριστοτέλης A falso pro dativo. 12,13 μὴ δὲ $\overset{\shortparallel}{μι}$ M, μὴ δὲ μὴ A, legendum autem est μηδεμίαν. 12,17 $\overset{\tau}{πραγμα}$ M, πράγματα A pro πραγματείας. 14,8 ἡμ M, ἡμᾶς A, cum compendium significet ἡμῶν. 15,14 $\overset{\tau\frown}{αὐ}$ M, αὐτὸν A pro αὐτοῦ.

1,6 M habet φησὶν , 'τίθεται; restituendum est ἐκτίθεται. A autem syllaba ἐκ in spatio vacuo omissa,

cum iam non a vocali verbum inciperet, ν paragogicum verbi antecedentis delevit scripsitque φησί, τίθεται.

Quibus expositis luce clarius est Aldinae textum ex ipso Ambrosiano emanavisse maximo numero mendorum, quibus ille inquinatus est, recepto, perpaucis locis emendatis, multo pluribus incuria vel ignorantia depravatis. Alterum codicem manuscriptum eum, qui A impresserit, inspexisse existimandum non est, quoniam A ne unam quidem lectionem habet ab M adeo diversam, ut non sive neglegentia ortam sive, quod codicis verba non recte intelligebantur, in similem lectionem mutatam, sive ab ipso editore ex depravata codicis lectione restitutam esse credamus.

Basileensis editio, quam ex A expressam esse satis constat, ad verbum plerumque textum Aldinae sequitur. Longe plurima menda huius in textum illius recepta sunt, aliquot nova irrepserunt, nonnulla denique correcta. Altero codice editor Basileensis minime adiutus est, quamquam duobus locis videri potest: nam 1,9 in B verba πλείω σημαίνεται (σημαίνηται scribendum), quae in M A desunt, in margine addita sunt; sed haec facillime ex iis, quae sequuntur, conici poterant. Deinde 2,7 praeter depravatam lectionem codicis et Aldinae in textu exstantem margini adscriptum invenitur in B ὥσπερ πεντήκοντα ἀνδρῶν, διαιρουμένου ἀπὸ τοῦ ἑκατὸν λίπε δῖος ἀχιλλεύς, in quibus inest hexameter, qualis in textu restituendus est: Πεντήκοντ' ἀνδρῶν ἑκατὸν λίπε δῖος 'Αχιλλεύς. Sed is versus etiam in Aristotelis Soph. el. p. 166a 37 et alias affertur, ita ut hoc loco ex iis, quae in M A leguntur, facile restitui possit.

Ad verba igitur Galeni sananda haec editio nihil fere proficit.

Editionem Charterianam ex Basileensi fluxisse notum est. Charterius autem satis non habuit, quaecumque in B invenisset, recipere, sed longe emendatiorem textum comparare studuit. Quaestio igitur est, utrum omnes discrepantias de suo effecerit an aliis adiumentis adiutus fuerit. Codex M certo ei praesto non erat. Nam in orationis ad medicorum Parisiensium ordinem p. 2 ita queritur: '*Deinde vero in Italiam ad celebriora collegia, famosas bibliothecas, et principes civitates Romam Venetias Paduam Florentiam et alias nostrae literae pervenerunt, sed paucissimam aut nullam inde opem accepimus.*' '*Quod itaque ab exoticis regionibus, proximis ac remotis, ad nos accesserit subsidium, id profecto quam paucissimum animadvertitis.*' Neque igitur probabile est hunc codicem aut lectionis discrepantiam inde enotatam ei Lutetiam missam esse. Neque ea re, quod verba mendosa παῖς οὖσα· κοινὴ γὰρ αὕτη τοῦ τε αὐλητρὶς (13,2/3) in AB praetermissa in Ch exstant, probatur Charterium codice M usum esse. Nam Horatius Limanus, cuius interpretationem Latinam Charterius textui suo apposuit, in margine ad eum locum haec adicit: 'Addunt antiqui codices παῖς οὖσα. κοινὴ γὰρ αὕτη τοῦ τε αὐλητρίς. puella existens, communis enim haec et ipsius αὐλητρίς.' Deinde quamquam interdum consentiunt M Ch contra A B, nullus locus est, ex quo certo cogi possit eum consensum fieri non potuisse nisi codice M inspecto. Ex quibus lectionibus unam facillime ipse conicere (est haec εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπάγοντα pro ἐπάγοντες 11,8), reliquas vero omnes ex B etiam

per Horatii Limani interpretationem (e qua cf. p. XII) sine ullo negotio invenire poterat. Contra nonnullis locis, ubi, quid rectum esset, ex Limano perspici non poterat, Charterio licuisset pravas lectiones editionis B corrigere, si, quid in M exstaret, recensere potuisset. Sunt hae fere:

1,12 γένοιτο καταλαβεῖν τὸν ὄν (pro τὸνδ')
6,8 συμβαίη (pro συμβαίνει)
7,5/6 λανθάνει δὲ τοῦτο, νομίζω, ἀπατώμενος καὶ μὴ συνιείς, ὅτι
7,17 νῦν (pro κἂν)
12,11 ἐπελθόντα (pro ἐπελθοῦσιν).

Sed nullum fructum ibi ex M repetivit. Neque igitur hoc codice in textu emendando fultus est; neque alio codice. Nam paene nulla lectio in Ch invenitur ab M A B diversa, quin ex Horatii Limani interpretatione repeti possit. Eam enim consuluit Charterius quam plurimum. Cuius rei exempla memorabilia sunt haec: 4,5 καθάπερ τοῖς πλείστοις <εἴωθεν> Ch, *ut multorum mos est* Li, falsum additamentum, quia εἴωθε sine subiecto esse non potest. 6,4/5 ὅτι φωνὴ μᾶλλόν ἐστιν ἢ λέξις Ch (traditum ὅτι φωνῆς μᾶλλον ἴσην ἢ λέξεως), *quia potius vox est quam dictio* Li. 6,15 φθείρει δὲ καὶ τούτων τὴν λέξιν Ch (φθείρεται δὲ καὶ του[τ'] τ. λ. M) *horum omnium dictionem corrumpit* Li (quod ineptum est). 12,11 περὶ τῶν τοῦ μέρους δικαίων ἐπελθοῦσιν ἰδεῖν κτλ. Ch (περὶ τὸν τοῦ μέρους δίκαιον ἐπελθόντα ἰδεῖν M) *de partitionis dignitate, nosse, si quis modus extra propositos cadat tentantibus* Li. 15,1 ὅτι αὐτὸς παρὰ Ch (ὅτι αὐτῶν παρὰ M A B) *quia ille secundum* Li, non recte.

Similem in modum Charterius saepe coniecturas Limani cum veras tum falsas, quarum sensum interdum ne ipse quidem satis intelligebat, recepit; atque quamquam saepius, ut dictum est, vera scriptoris verba restituit, tamen permulta menda reliquit, ita ut a Kühnio et Ermerinsio haud sine causa gravissima opprobria in eius operam criticam congerantur. Ceterum monendum est Charterium commentationem post Limanum in quattuor capita divisisse, qua in re Kühn et ego vestigia eius secuti sumus.

Horatii Limani interpretatio exstat in Iuntinis (cf. Galeni opp. ex VIII Iuntarum ed. Venet. MDCIX vol. I p. 7—9) et in Conr. Gesneri editione (Gal. omnia. Ex III. off. Frobenianae editione. Bas. ap. Froben. 1562 f.). Codicem M eum inspexisse veri simile est, quod verba παῖς οὖσα κτέ. in margine affert; sed quod dicit '*antiqui codices addunt*', id premendum esse non existimo; nullus enim locus a Limano emendatus eiusmodi est, quem sarcire non potuerit nisi aliis codicibus atque M adhibitis. Coniecturis autem eius interdum etiam nos adiuti sumus, quamquam non raro falso conicit vel nimis libere interpretatur.

Kühn denique in editione sua praeter nonnullas minimas mutationes, quae ad accentus vel alios leves errores pertinent editionis Charterianae, usque quaque Charterii vera et falsa exaravit.

Unum igitur fundamentum emendationis est codex M, cuius collationem Mediolani susceptam Kalbfleisch benevolentissime mihi permisit.* Quem

*) Qui non solum illam collationem, sed etiam, quas ipse antea textui exemplaris sui adscripserat emendationes liberaliter mihi tradidit.

J. Müller (Galeni libellus qui inscribitur περὶ τῆς τάξεως τῶν ἰδίων βιβλίων, progr. Erlang. 1874 p. 5) dicit esse papyraceum atque infimae aetatis, quippe qui saeculo XVI exaratus videatur. Atque quam rationem demonstravimus intercedere inter M et A, eandem Müller quoque in libello a se edito indagavit. Iudicat enim sic de hac re: 'Parum autem in eo adiumenti inesse repperi; nam in mendis, omissionibus, interpolationibus mirus eius consensus cum editione principe est, ut aut ex eodem fonte quo haec deductus videatur aut pro eius archetypo existimandus sit'. Quod porro dicit vir doctus de fortioribus remediis ad illum libellum ut nimis mendose traditum adhibendis, id etiam in hunc cadit. Iota mutum in *M* semper omitti vix est quod moneam; formas γίνεται et γίνεσθαι, quae occurrunt, cum quinquies idem verbum litteram γ servaverit, in γίγνεται et γίγνεσθαι mutavi.

Hiatus* quamquam in hoc quoque libello a Galeno quam maxime vitatur, tamen certa eius genera etiam hic statui possunt. Admittitur enim hiatus:

I post articulum: 2,2 τὸ ἐλεῖν; 2,4 τῷ ὅρος etc.

II post pronomina: 4,17 ὃ ἂν; 5,6 αὐτὰ ἐν; 14,2 τί ἐπὶ (traditum ὅ,τι) 7,15 τινι ἤ (cf. VI).**

---

*) Egerunt de hac re post Dielesium (Jenaer Litteraturzeitung 1875 no. 9) J. Marquardt (in Galeni script. min. I p. XLVII sqq), Petersen (in diss. inaug. quae inscr. In Galeni de plac. Hipp. et Plat. libros quaestiones criticae Gotting. 1888 p. 37 sqq.), Kalbfleisch (Gal. inst. logica p. VII sq. et Galeni de victu attenuante liber p. XXI sq.).

**) Conferenda sunt verba Peterseni, qui l. l. p. 43 docet fide codicum nec non annotatione quadam Galeni ipsius manifestum esse concursum vocalium quam maxime elisione

III post nomen 15,3/4 λόγῳ ὁμωνυμίας.*
IV post verborum formas in αι exeuntes: 5,21/6,1 εἶναι οὐδὲν; 9,17 λέγεται ἀληθῶς; 14,4 ἀναφέρεται εἴτε; accedit 2,9/10 διαιρουμένου ἀπὸ.**
V post particulas καί, ἤ, οὐχί (7,1 οὐχὶ ἁπλῶς), μή (5,12/13 μὴ εὖ), καίτοι (5,13 καίτοι ἴσως).
VI ante particulam ἤ: 5,5 εἴη ἢ; 8,4 ἐνεργείᾳ ἢ; 8,4 δυνάμει ἢ; 13,9 δεσπότου ἢ; 11,5 ὅτι ἢ; itemque in <συντιθεμένου ἢ>, quod 2,9 addendum esse constat.
VII semel ante ἔστι: 2,12 ἀκούω ἔστι.**
VIII semel ante ὑπάρχον: 8,5 εὕροι ὑπάρχον.***
IX in pausa: 2,11 σημαίνῃ, ἕτερον; 7,6 νομίζω, ἀπατώμενος; 8,12 πλείω, ἀλλὰ etc.

Videmus igitur hiatum ultra illas normas, quas viri docti in libris Galenianis investigaverunt, ne hic quidem procedere. Unus locus exceptus est: 10,12/13 ἐλέγετο quoque et aphaeresi ab eo sublatum esse. Neque igitur vera hiatus exempla existimanda sunt haec: 5,6 ταῦτα ἔξωθεν; 11,14 ταῦτα ἅπαντα; 8,3/4 τοῦτο ἢ; 4,18 μία εἴτε; 5,21 πρᾶγμα εἶναι; 12,11 ἐπελθόντα ἰδεῖν; 4,21 ἀρετὴ ἐν. Hic quoque codex *M* elisionem multo saepius asservatam exhibet quam neglectam, cf. 7,11 τοῦτ' ἄν; 4,1 ταῦτ' ἀκριβῶσαι etc. Contra 1,6 δὲ αὐτοὺς; 10,2 ἐνταῦθα οὐχ. Tamen auctoritatem codicis in ea re secutus sum. Ceterum vestigia talium artium hiatus vitandi, quales investigaverunt Marquardt l. l. p. XLVII, Kaibel Gal. Protr. p. 31, Kalbfleisch Gal. Inst. log. p. VII, hic quoque offendi videntur, cf. 3,22 πρὸς τοὺς ἀκηκοότας ἤδη γράφεσθαι pro ἤδη ἀκηκ., 4,3 ἕνεκεν οὐδ', 4,14 συνορᾶν pro ὁρᾶν. Fortasse huc etiam pertinent ea, de quibus dictum est in obs. ad p. 5,1 (εἰ καί, ὅτι καί)

*) cf. Marquardt l. l. p. LII.
**) cf. Marquardt l. l. p. LIV.
***) cf. Marquardt p. LIV.

ἔμπροσθεν. Ibi autem πρόσθεν pro ἔμπροσθεν scribendum esse putaverim. Similis enim ratio atque in usu pronominum πᾶς et ἅπας* apud Galenum inter adverbia πρόσθεν et ἔμπροσθεν intercedit, ita ut πρόσθεν post vocalem, ἔμπροσθεν post consonantem adhibeatur. Nam in Galeni Scriptis min. a Marquardtio Müllero Helmreichio recensitis, ad quae accedunt duo libri (Inst. log. et De victu attenuante) a Kalbfleischio et De temperam. liber I ab Helmreichio editi, denique hic libellus, adverbium πρόσθεν post vocalem inveni ter et quadragies, post consonantem quinquies (Scr. min. I 7,4, III 170,16 ὡς πρόσθεν, I 93,6 τῶν πρόσθεν, III 29,21 τῆς πρόσθεν, 182,28 τοῖς πρόσθεν). Contra ἔμπροσθεν post consonantem offendi semel et sexagies, post vocalem nusquam nisi περὶ φυσ. δυν. p. 204,21 H. δ' ἔμπροσθεν, quod nihil difficultatis habet, et loco laudato, quo errore factum esse videtur, ut pro πρόσθεν scriberetur. Nam ο in ἐλέγετο elidi haud crediderim, cf. Petersen l. l. p. 43.

In adnotatione critica discrepantias codicis attuli cunctas, non omnes editionum A B Ch K, imprimis quae manifesto typothetarum incuriae tribuendae sunt, omisi. Etiamnunc multas inesse quae nullum pretium habeant haud ignoro: quas tamen, cum veterum Galeni editionum exemplaria iam rarescere coepissent, ut eorum qui hanc recensionem examinarent commoditati consulerem, adscribere malui.

---

*) Cf. Diels in „Götting. gel. Anz." 1894 p. 297 sqq., Kalbfleisch Inst. log. p. VII, De vict. att. p. XXII. Peccat in eum usum 11,14 ταῦτα ἅπαντα, quod in ταῦτα πάντα corrigendum esse videtur.

Index notarum.

M = Ambrosianus Q 3 saec. XVI.
A = editio Aldina.
B = ed. Basileensis.
Ch = ed. Charteriana.
K = ed. Kühniana.
Li = interpretatio Horatii Limani.
Ka = Kalbfleisch.
obs. = observationes p. 17 sqq.

ΓΑΛΗΝΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΛΕΞΙΝ ΣΟΦΙΣΜΑΤΩΝ.

XIV 582 K. Cap. I. Ἀριστοτέλης ὁ φιλόσοφος διδάσκων ἡμᾶς ἐν τῷ περὶ τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων συγγράμματι, παρ᾽ ὅσους τρόπους γίγνεται τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα, τρόπους μὲν ἓξ τὸν ἀριθμὸν εἶναί φησιν, ἐκτίθεται δὲ αὐτοὺς οὕτως· παρ᾽ ὁμωνυμίαν, ἀμφιβολίαν, προσῳδίαν, σύνθεσιν, διαίρεσιν, [583] σχῆμα λέξεως. καλεῖ δὲ παρ᾽ ὁμωνυμίαν μέν, ὅταν διὰ τῶν ὀνομάτων ἐν τῷ λόγῳ <πλείω σημαίνηται>, καθάπερ ἐν τῷ ʽκύνα τεθήρακαʼ· πλείω γὰρ οὗτος ὁ λόγος σημαίνει διὰ τοὔνομα τὸν κύνα. παρ᾽ ἀμφιβολίαν δέ, ὅταν παρ᾽ αὐτὸν τὸν λόγον ἐν αὐτῷ τὸ διττὸν ᾖ, καθάπερ ἔχει τὸ ʽγένοιτο καταλαβεῖν τὸν ὂν

1/2 περὶ τῶν κατὰ τὴν λ. σοφ. cod. Ambros. Gal. περὶ τῶν ἰδ. βιβλ. ed. K. XIX p. 47 (Scr. min. II p. 123, 8 sq. Müller) cf. obs. 12 γένοιτο καταβαλεῖν τὸν ὂν ἐμέ· ἐνταῦθα γὰρ τῶν μὲν....... λόγος σφᾶς αὐτοὺς σημαίνων ἑλεῖν τε καὶ ἀναιρεθῆναι Ps.-Alex. in Soph. el. p. 138,12 sqq. Wallies. γένοιτο καταβαλεῖν ..... ἐνταῦθα γὰρ τῶν μὲν ὀνομάτων οὐδὲν διττόν, ὁ δὲ λόγος idem p. 144,6 sq. γένοιτο καταβαλεῖν .... ἐμέ idem p. 27,12. γένοιτο τὸν σῦν καταβαλεῖν ἐμέ Anon. in Soph. el. p. 6,10 Hayduck. γένοιτο, Ζεῦ, τὸν σῦν καταβ. ἐμέ Alex. in Top. p. 378,3 Wallies. exemplo hic versus subest: Ὦ Ζεῦ, γένοιτο καταβαλεῖν τὸν ὂν ἐμέ Nauck[2] fr. ἀδεσπ. 188.

4 τῶν om. B Ch K   6 φησὶν, ʼτίθεται M: φησί, τίθεται A: φησί, ἐκτίθεσθαι B: φησι, ἐκτίθεται Ch K   6/7 παρωνυμίαν M A   7 ἀφιβολίαν M   8 παρωνυμίαν M A   9 πλείω σημαίνηται om. relicto sp. vac. M A: πλείω σημαίνεται in marg. add. B, in textu habet Ch   12 καταλαβεῖν cf. obs.   τὸν ὂν M: τὸ νῦν A: τὸν δ᾽ B: τόνδ᾽ Ch K

ἐμέ᾿· ἐνταῦθα τῶν μὲν ὀνομάτων οὐδὲν διττόν, αὐτὸς δὲ ὁ λόγος ἐφ᾿ ἑαυτοῦ σημαίνει τὸ ἑλεῖν τε καὶ ἀναιρεθῆναι. παρὰ δὲ τὴν προσῳδίαν, ὅταν <διὰ ταύτην τὸ> διττὸν γίγνηται, καθάπερ ἐν τῷ ʻορος ἕστηκε᾿· τὸ γὰρ διπλοῦν παρὰ τὴν δασεῖαν προσῳδίαν, τιθεμένην κατ᾿ ἀρχὰς ἢ περιαιρουμένην. παρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν, ὅταν αὕτη ποιῇ τοῦ σημαινομένου τὴν διαφοράν, ὥσπερ

Πεντήκοντ᾿ ἀνδρῶν ἑκατὸν λίπε δῖος Ἀχιλλεύς·

ἡ γὰρ διαφορὰ τοῦ ἀνδρῶν ἢ <συντιθεμένου ἢ> διαιρουμένου ἀπὸ τῶν ν᾿ ἐστι. παρὰ δὲ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως, ὁπόταν ἕτερον τῷ ὄντι σημαίνῃ, ἕτερον δὲ διὰ τὸ εἶδος καὶ τὸ σχῆμα δοκῇ [δὲ], οἷον τὸ ʻἀκούω᾿ ἔστι μὲν τοῦ πάσχειν, [584] δόξειε δ᾿ ἂν τοῦ ποιεῖν διὰ τὴν προφοράν, ὅπερ ἐστὶ τὸ σχῆμα † παραπλήσια κρατεῖσθαι τοῖς τοῦ ποιεῖν, τῷ τρέχω καὶ

---

5 sqq. διὸ καὶ ὁ Γαληνὸς τοὺς παρὰ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ὡς ἕνα τρόπον ἔλαβεν εἰπὼν ʻπαρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρ. .... διαφοράν᾿ Ps.-Alex. l. l. p. 142,30 sq. W.

---

3 διὰ ταύτην τὸ addidi, cf. obs.   4 ὄρος·ἕστηκε M A B   δασεῖαν Ka: διττὴν M edd., cf. obs.   6 αὐτὴ M edd.: αὐτῇ Prantl hist. log. I p. 576: corr. Wallies   7/8 ὥσπερ πεντήκοντα ἀνδρῶν, διαιρουμένου ἀπὸ τοῦ ἑκατὸν λίπε δῖος ἀχιλλεύς post διαφοράν in marg. add. B   8 ν̅ ἀνδρῶν διαιρουμένων ἀπὸ τῶν ν̅ ἀνδρῶν ρ̅ λείπεται δεῖος ἀχιλλεὺς M A B. versus exstat in Ar. org. p. 166a 37 Waitz; Ps.-Alex. p. 32,10   9 τοῦ] τῶν M A B: corr. Ch   τοῦ post ἀνδρῶν add. Ch K   συντιθεμένου ἢ (*composito cum quinquaginta aut*) add. Li Ch K   11 σημαίνει M A B Ch: corr. K   12 δοκῇ [δὲ] (*significare videtur*) Li: δοκεῖ δὲ M edd.   13 δόξειε δ᾿ Ka: δόξης (δόξῃς) M edd.   14 παραπλήσιον Ch K: possis sic corrigere σχῆμα· παραπλησία γάρ ἐστι: Ka ita velit διὰ <τὸ, cf. p. 3,3> τὴν προφοράν, ὅπερ ἐ. τ. σχ., παραπλησίαν κεκτῆσθαι   τῷ scripsi: τοῦ M edd.

νοῦ· ἑλκύσει γὰρ ἂν ὁ σοφιστικὸς πρὸς ἑκάτερον· πρὸς μὲν τὸ πάσχειν, ὅτι ἔστι, πρὸς δὲ τὸ ποιεῖν, ὅτι φαίνεται. τούτους δ' ἐξηριθμημένος τοὺς τρόπους ἐφεξῆς δείκνυσιν, ὅτι [τὸ] μηδείς ἐστιν, ὃν παραλέλοιπε, μηδὲ οἷόν τέ ἐστι τῶν παρὰ τὴν λέξιν τι σοφισμάτων ἔξω πεσεῖν τῶν εἰρημένων. ὁ δὲ λόγος, δι' οὗ ταῦτα δείκνυσιν, ἐστὶν οὗτος· 'τούτου δὲ πίστις ἡ διὰ τῆς ἐπαγωγῆς καὶ συλλογισμός, ἄν τε ληφθῇ τις ἕτερος, καὶ ὅτι τοσαυταχῶς ἂν τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις μὴ ταὐτὸν [μέντοι] δηλώσαιμεν. τὸ μὲν οὖν τῆς ἐπαγωγῆς γνώριμον· εἰ γὰρ καθ' ἕκαστον εἰπόντι καὶ λαβόντι τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων φαίνοιτο μηδὲν πίπτειν ἔξω τῶν εἰρημένων τρόπων, δῆλον ἤδη ταύτῃ γε, ὅτι μηδεὶς παραλέλειπται τρόπος· τὸ δ' ἐφεξῆς παντάπασιν ἀσαφές ἐστι, τί ποτε βούλεται λέγειν ἐν τῷ 'καὶ συλλογισμός, ἄν τε ληφθῇ τις ἕτερος, <καὶ ὅτι τοσαυταχῶς ἂν> τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις οὐ ταὐτὰ δηλώσαιμεν'· [585] οὐδὲ γὰρ ὅπως ἂν ἕτερόν τινα λάβοιμεν συλλογισμὸν εἴρηται, τὸ δὲ 'καὶ ὅτι τοσαυταχῶς ἂν τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις οὐ ταὐτὰ δηλώσαιμεν' συλλογισμοῦ συμπεράσματι μᾶλλον ἔοικεν ἢ συλλογισμῷ. σύνηθες δὲ τὸ τοιοῦτον τάχος τῷ φιλοσόφῳ καὶ καθάπερ ἐπὶ σημείων ἐκφέρειν τὰ πολλὰ [καὶ] διὰ τὸ πρὸς τοὺς ἀκηκοότας ἤδη γράφεσθαι. τῶν οὖν ἐξηγησαμένων

---

3 ἐξαριθμημένους M A B: ἐξηριθμημένους Ch K: corr. Ka τὸ M: eiecit A 4 ὃν M A B μὲν post παρὰ add. Ch K 6 ἡ M: ἥ τε edd. ex Arist. l. l. p. 165b 27 7 ἕτερος] ἄλλος Arist. 9 ταὐτὰ Waitzii codd. *Tui*, cf. 19 μέντοι inclusi; cf. v. 16; 19; p. 11,5 11 μήτ' ἐμπίπτειν M A B: corr. Ch 13 ἐφ' ἑξῆς M A B Ch 14 συλλογισμὸν M A B: corr. Ch 15 καὶ ὅτι τοσαυταχῶς ἂν (*et quod tot modis*) add. Li Ch K, om. spatiolo rel. M A, stellula interp. B 16 γὰρ Ka: γε M edd. 18 ἂν erasum esse videtur in M 19 συμπέρασμά τι M 21 καὶ inclusi

αὐτὸν οἱ μὲν οὐδ᾽ ἐπεχείρησαν ταῦτ᾽ ἀκριβῶσαι τὸν προσήκοντα τρόπον, οἱ δ᾽ οὐκ ἔτυχον. ἡμεῖς δὲ πειραθῶμεν, οὐκ Ἀριστοτέλους ἕνεκεν οὐδ᾽ ὡς τῷ λόγῳ βοήθειάν τινα πορίζοντες, ἀλλ᾽ ἡμῶν αὐτῶν· φιλοσόφου γὰρ οὐ μόνον τὰς προτάσεις λαβόντα συλλογίσασθαι, καθάπερ τοῖς πλείστοις <ἔθος>, ἀλλὰ καὶ τοῦ συμπεράσματος κειμένου τὰς προτάσεις κατασκευάσαι.

Cap. II. Ἐπεὶ δὲ δεῖξαι πρόκειται τοσαυταχῶς γίγνεσθαι τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα, ὁσαχῶς Ἀριστοτέλης ἔφη τὰ παρὰ τὸ διττόν, δῆλον ὡς δύο δεικτέον [586] ἡμῖν, ἓν μὲν ὅτι πάντα τὰ παρὰ τὴν λέξιν παρὰ τὸ διττόν ἐστιν, ἕτερον δ᾽ ὅτι παρὰ τὸ διττὸν τοσαῦτα. δῆλον δ᾽ ἐκεῖνό γε πᾶσιν, ὅτι πάντα τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα παρὰ κακίαν αὐτῆς ἀνάγκη συμβαίνειν· ταύτης γὰρ ὥσπερ ἀρχῆς ἐχόμενοι καὶ ἐξαπατῶσιν οἱ σοφισταὶ τοὺς ἀπειροτέρους ἐν τούτοις καὶ μὴ συνορῶντας τὸ κίβδηλον. εἰ δὴ βουλοίμεθα καλῶς λαβεῖν, ὁπόσα παρὰ τὴν λέξιν συμβαίνει σοφίσματα, ληπτέον, πόσαι ποτ᾽ εἰσὶν <αὐτῆς αἱ κακίαι>· ὃ ἂν συνοφθείη τῆς ἀρετῆς ληφθείσης εἴτε ἐστὶ μία εἴτε πλείους· [ἁπασῶν] ἁμαρτία γὰρ τῆς ἀρετῆς ἔοικεν εἶναι <κακία> καὶ ταύτης ὀρθῶς ληφθείσης εὐθὺς κἀκείνη γνωρίζεσθαι. ἐπεὶ δέ, καθάπερ <ἐν> ἑτέροις ἀποδέδεικται λόγοις, τὸ εὖ τε καὶ ἡ ἀρετὴ ἐν ἐκείνῳ, πρὸς ὃ πέφυκεν ἢ γέγονεν, ἀνθρώπου μὲν τὸ ζῆν, μαχαίρας δὲ τὸ τέμνειν, ληπτέον ἂν εἴη τὸ πρὸς τί πέφυκεν ἢ γέγονεν ἡ λέξις. φαίνεται δὲ πρὸς ἕν, τὸ σημαίνειν· δῆλον οὖν ὅτι καὶ <τὸ> εὖ καὶ κακῶς ἐν τούτῳ.

---

5 ἔθος addidi: εἴωθεν add. Ch K 8/9 τὰ παρὰ τὸ διττὸν cf. p. 3,8 et p. 7,11 13 καὶ om. Ch K 14 συνορῶντες M A: corr. B 16 αὐτῆς αἱ κακίαι addidi (*vitia* Li): αἱ κακίαι ἐν αὐτῇ Ch K, quod non recepi propter hiatum 17 εἴπερ M edd.: correxi 18 ἁπασῶν inclusi 19 κακία add. Ka κἀκείνη scripsi: κἀκείνην M edd. 20 ἐν add. Ch K 22 μὲν <ἐν> τῷ et δ᾽ ἐν τῷ coni. Ka 23 πρὸς τό τι M A B: corr. Ch 24 τὸ add. Ka

δῆλον δὲ ὅτι καὶ μόνη τῶν ἀρετῶν αὕτη κατ' αὐτὴν τὴν λέξιν. αἱ δ' ἄλλαι κατὰ συμβεβηκὸς καὶ ἔξωθεν καὶ οὐ [587] τοῦ πράγματος, οἷον εὐαρμοστία καὶ εὐγραμματία· τοῦτο γὰρ εἰ καὶ φαίνεταί τισιν εὖ, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὥσπερ εἰ ξίφος ἐλεφαντόκωπον εἴη ἢ ὀφθαλμὸς ὑπογεγραμμένος· καὶ γὰρ τούτοις ταῦτα ἔξωθεν, τὰ δὲ κατ' αὐτὰ ἐν τῷ τέμνειν τε καὶ ὁρᾶν. εἰ δὴ ταύτην ἀρετὴν ἑκάστου τυγχάνειν ὀρθῶς λέγεται, καθ' ἣν ἕδραν ἔχει, πρὸς ὃ πέφυκεν ἢ γέγονεν, δῆλον ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρετῶν ἐντεῦθεν ἄν τις <λάβοι> ὁπόσος ἐστίν· εἰ μὲν γὰρ πρὸς πολλά, πλείους, εἰ δὲ πρὸς ἕν, μία. φαίνεταί γε μὴν ἡ λέξις πρὸς ἕν, τὸ σημαίνειν· εἴπερ <οὖν> τὸ καλῶς πρὸς τοῦτο <ἀνήκει, κακία τῆς λέξεως ἔσται τὸ> μὴ σημαίνειν ἢ μὴ εὖ σημαίνειν. καίτοι ἴσως δεῖται σκέψεως, εἰ θετέον εἶναι λέξιν ἔτι τὴν μὴ σημαίνουσαν· οὐδὲ γὰρ αὐλητὴς ὁ μὴ πεφυκὼς αὐλεῖν ὅλως· οὐκοῦν οὐδὲ κακὸς αὐλητής· οὐδὲ λέξεως ἄρα κακία τὸ μὴ σημαίνειν· τοῦτο δὲ εὐθὺς καὶ σημεῖον τοῦ μόνην τὴν ὑφ' ἡμῶν [τούτων δὲ] λεγομένην ἀρετὴν εἶναι τῆς λέξεως καθ' αὑτήν· ἐν ᾧ γὰρ ἑκάστῳ τὸ εἶναι, ἐν τούτῳ καὶ ἡ ἀρετή· ἡ δὲ λέξις ἐν τῷ [588] σημαίνειν. τούτου γέ τοι διαφθαρέντος οὐδὲ λέξις· οὐκοῦν ἐν τούτῳ καὶ ἡ ἀρετή. διὸ καὶ μόνη συναποβάλλεται, αἱ δ' ἄλλαι διὰ τὸ μὴ κατ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι

1 καθ' αὑτὴν τῆς λέξεως Ch K 5 ἐλεφαντόκοπον M A B: corr. Ch 6 καθ' αὑτὰ M Ch K 7 εἰ δὴ (*si igitur*) Li: ἤδη M A B ὀρθῶς Ka: εἰθ' ὡς M edd. 8 ἔχειν M edd.: corr. Ka 9 λάβοι addidi: γνοίη add. Ch K 11 οὖν addidi 12 ἀνήκει ...... τὸ addidi, cf. observ. 13 κακία ἔσται post σημαίνειν add. Ch K (*vitium erit* Li) 15 οὔκουν M 17 ὑφ' ὑμῶν per compendium scriptum M: ὑφ' ἡμᾶς A B: corr. Ch τούτων δὲ inclusi: τούτων om. Ch K; cf. obs. λεγομένων ἀρετὴ M A B: corr. Ch 18 ἑκάστου Ch K τὸ εἰσὶν M A: corr. B 19 γὲ] γάρ? Ka 20 οὔκουν M

οὐδὲν κωλύονται καὶ περὶ τὴν μὴ σημαίνουσαν ὑπάρχειν, οἷον ἡ εὐαρμοστία καὶ ἡ εὐγραμματία. κρείττω γοῦν διὰ ταῦτα καὶ τῶν βαρβαρικῶν διαλέκτων ἑτέραν ἑτέρας φαμέν, οἷον τὴν Περσίδα τῆς Αἰθιοπικῆς, καίτοι μὴ σημαίνουσαν ἡμῖν· τὸ δ' αἴτιον, ὅτι φωνῆς μᾶλλον <ποιοῦμεν κρ>ίσιν ἢ λέξεως· ἀλλ' εἴ τῳ καὶ δοκεῖ τοῦτο κακία, τὸ μὴ σημαίνειν, καὶ πλανᾶταί τις <τῷ> διὰ τὴν ὁμοιότητα <κακίαν> καὶ τοῦ<το> καλεῖσθαι, ἀλλ' ἐκεῖνό γε δῆλον, ὡς οὐδὲν ἂν διὰ ταύτην <τὴν> κακίαν σόφισμα συμβαίη· τίς γὰρ ἂν ὁμολογήσειεν ἢ θείη τι πρὸς ἄσημον καὶ ἀσαφῆ λέξιν; λείπεται δὴ διὰ τὸ <μὴ> εὖ σημαίνειν· τοῦτο δὲ ὅτι διττῶς· ἐν τούτῳ γὰρ ὑπάρχει μόνῳ τῇ λέξει σημαίνειν μέν τι, μὴ εὖ δὲ σημαίνειν· τὸ γὰρ 'κύων' ὄνομα σημαίνει μέν τι, οὔπω δὲ τόδε τι οὐδὲ ἀφωρισμένον, ὅπερ ἦν τὸ εὔληπτον. [589] κἀκεῖνο δὲ λέγεται καλῶς ὑπὸ Πλάτωνος, ὅτι πάντα, ὅσα φθαρτά, τῇ σφετέρᾳ κακίᾳ φθείρεται· φθείρει δὲ καὶ τοῦτο τὴν λέξιν· ἄγει

14 σχεδὸν πᾶσι ξύμφυτον ἑκάστῳ κακόν τε καὶ νόσημα .... Plato Reipubl. X c. 9 p. 609 A. ὥσπερ σῶμα ἡ σώματος πονηρία νόσος οὖσα τήκει καὶ διόλλυσι καὶ ἄγει εἰς τὸ μηδὲ σῶμα εἶναι, καὶ ἃ νῦν δὴ ἐλέγομεν ἅπαντα ὑπὸ τῆς οἰκείας κακίας, τῷ προσκαθῆσθαι καὶ ἐνεῖναι διαφθειρούσης, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἀφικνεῖται — οὐχ οὕτως; Ναί. Ἴθι δή, καὶ ψυχὴν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σκόπει et sqq. l. l. p. 609 C.

1 ὑπάρξιν M A B: corr. Ch   5 ποιοῦμεν κρίσιν scripsi: ἴσην M A B: φωνὴ μᾶλλόν ἐστιν ἢ λέξις Ch K   6 κακία] κακεῖνα M B: κακείνα A: corr. Li (*vitium*)   6/7 τῷ, κακίαν, -το suppl. Ka   7 γε Ka: δὲ M edd.   8 οὐδ' ἐναντία M A B: οὐδ' ἂν διὰ Ch K: corr. Ka   τὴν add. Ka   9 συνθείη Ch K   τι Ka: τὶς (τίς) M edd.   ἀσαφῆ (*ignotam*) Li Ch K: σαφῆ M A B   10 μὴ (*non*) add. Li Ch K   11 διττόν Ch K   μόνη M A B: μόνῃ Ch K: corr. Ka   12 μέντοι M: corr. A   13 τὸ δέ τι M A B Ch (*hoc aliquid* Li)   ἀφωρισμένος M: corr. A   14 δὲ κακεῖνο M A B: corr. Ch   15 φθείρεται. φθείρεται δὲ καὶ του$^{\tau}$' M: φθείρεται δὲ καὶ τούτων A B: φθείρει δὲ καὶ τούτων Ch K (*corrumpit* Li)

γάρ ἀπειρότερόν τινα εἰς ἀσάφειαν, ἀλλ' οὐχὶ ἁπλῶς, ὥσπερ τά μηδὲν σημαίνοντα· ἡ δ' ἀσάφεια καὶ πρόσθεν ἐλέγετο διαφθορά τις εἶναι παντελὴς τῆς λέξεως· ὥστε πάλιν καὶ διὰ τοῦτο μόνη κακία τὸ διττόν, χωρὶς εἰ μή τις οἴεται κἀκεῖνα κακίας οἷον ἔνδειαν ἢ μακρολογίαν ἢ περιττολογίαν· λανθάνει δὲ τοῦτο, νομίζω, ἀπατώμενος καὶ μὴ συνιείς, ὅτι τούτων οὐδὲν ἁπλῶς κακὸν τῆς λέξεως, εἰ μὴ τὴν ἀσάφειαν ἢ τὸ διττὸν ἐργάζοιτο. εἰ δὲ μόνη κακία λέξεως αὕτη καὶ καλῶς τὰ πρόσθεν εἴρηται, πάντα δὲ τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα παρὰ τὴν κακίαν ταύτην γίγνεται, πάντα τὰ παρὰ τὴν λέξιν ἔσται παρὰ τὸ διττόν.

Cap. III. Δεικτέον δὲ τὸ μετὰ τοῦτ' ἂν εἴη, διὰ τί τὰ παρὰ τὸ διττὸν τοσαυταχῶς, ὁσαχῶς Ἀριστοτέλης φησί, συνίσταται. εἰ δὲ καὶ [590] τοῦτο μέλλει καλῶς εὑρεθήσεσθαι, ληπτέον πρότερον, ὅ,τι ποτέ ἐστι λόγος τε καὶ † ἐκ λόγων. λόγοι γὰρ καὶ αἱ προτάσεις· τούτων <δ' ἔν> τινι ἢ τισι διττόν <τι> ζητοῦμεν. ἔσται δὴ λόγος, ὡς πρὸς τὸ παρὸν ἀποχρώντως εἰπεῖν, σύνθεσις ὀνομάτων· καλῶ δὲ ὀνόματα νῦν καὶ τὰ ῥήματα καὶ ὅλως ὅ,τι σημαίνει, διὰ τὸ γνωριμώτερον. ἀνάγκη <δὴ> τὸ διττὸν

16 ἐπεὶ γὰρ ὁ λόγος σύνθεσίς ἐστιν ὀνομάτων (ῥητέον δὲ καὶ νῦν, ὡς πολλάκις εἴπομεν, ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα), τὸ διττὸν ἢ ἔν τισι τούτων τῶν ὀνομάτων ἐστὶν ἢ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ. Ps.-Alex. l. l. p. 28,8 sqq.

1 πρότερον M edd.: corr. Ka; cf. p. 4,14 ἀσαφείαν M A B 2 ἀσαφεία M A B πρόσθεν] p. 5,19 3 ὥσπερ πᾶν M edd.: corr. Ka 4 τι M A B: corr. Ch 7 ἢ] εἰ M A B: corr. Li (*aut*) 9 τὰ παρὰ τὰ σοφίσματα M A B: corr. Ch 10 αὐτὴν M A B: corr. Ch 11 τὰ] τὸ M edd.: corr. Ka 12 ὅσα χωρὶς M A B: corr. Li (*quot modis*) ἀριστο$^{\tau\lambda}$φ$^{\eta}$ M 14 possis scribere ἐκ τίνων s. ἐκ <τίνων> λόγοι. cf. obs. 15 δ' ἔν addidi τι addidi 16 σύνθεσιν M: corr. A 18 ὅ, τι scripsi: τι M edd. γνωριμώτερα M edd., post quod hoc signum *A, idem in marg.: correxi δὴ add. Ka

ἢ ἔν τινι τούτων εἶναι τῶν ὀνομάτων ἢ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ· τρίτον γὰρ οὐδὲν ἔχομεν ὅπως συσταίη ποτ' ἄν, ὥσπερ οὐδ' ἄν τις ἔχοι *** παρ' ἕκαστα τῶν λίθων ἢ τὸ συγκείμενον. καὶ τοῦτο ἢ ἐνεργείᾳ ἢ δυνάμει ἢ φαντασίᾳ· παρὰ ταῦτα γὰρ οὐδὲν <ἂν> ἕτερόν τις εὕροι ὑπάρχον ἢ λεγόμενον, καθάπερ ἐν ἄλλοις ἀποδέδεικται. πάντα δὲ ταῦτα συλλαβόντες ἔχουσιν οἱ εἰρημένοι τρόποι· ἐνεργείᾳ μὲν γὰρ τὸ διττὸν ἔχουσι παρά τε τὴν ὁμωνυμίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν, καὶ <ἐν> ὀνόματι μὲν ὁ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν, ἐν λόγῳ δὲ ὁ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν, ἐνεργείᾳ δέ, ὅτι τῷ ὄντι δύο σημαίνουσι· δυνάμει δ' ὁπότε τῇ προσῳδίᾳ γίγνονται διττοί. καὶ παρὰ τὴν σύνθεσιν καὶ διαί[591]ρεσιν· οὗτοι γὰρ οὐ σημαίνουσι πλείω, ἀλλὰ πάντως ἕν, διὰ δὲ τὸ ἑκάτερον ἐνδέ-

7 sqq. ἐνεργείᾳ μὲν οὖν τὸ διττὸν ἔχουσιν οἱ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ τὴν ἀμφιβολίαν σοφισμοί, ἐν ὀνόματι μὲν οἱ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν, ἐν λόγῳ δὲ οἱ παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν· ἐνεργείᾳ δέ, ὅτι τῷ ὄντι δύο σημαίνουσι. Ps.-Alex. l. l. p. 22,36 sqq. ἐνεργείᾳ μὲν οὖν ἔχοιεν τὸ διττὸν οἱ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν καὶ ἀμφιβολίαν Anon. in Soph. el. p. 10,4 sq. Hayduck.

10 δυνάμει δὲ τὸ διττὸν ἔχουσι οἱ παρὰ τὴν προσῳδίαν καὶ τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν διαίρεσιν· οὗτοι γὰρ πλείω μὲν οὐ σημαίνουσιν, ἀλλὰ πάντως ἕν· διὰ δὲ τὸ ἑκατέρως δέχεσθαι διττοὶ λέγονται. διὸ καὶ δυνάμει φαμὲν αὐτούς, τοιοῦτον γὰρ τὸ δυνάμει. Ps.-Alex. l. l. p. 23,4 sqq.

δυνάμει δὲ οἱ παρὰ προσῳδίαν καὶ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν· πλείω μὲν γὰρ οὐ σημαίνουσι, διὰ δὲ τὸ εἰς ἑκάτερον ἐκλαμβάνεσθαι διττοὶ λέγονται. Anon. in Soph. el. p. 10,7 sqq.

2 συσταίη, ὁπόταν M edd.: corr. Ka 2/3 ἄν τις ἔχοι] ἀντέχει M A B : corr. Ch 3 ἔχοι κατ' οἰκίαν κακὸν οὐδὲν ἐνδείκνυσθαι παρ' ἕκαστον proponit Ka τούτω M A B: corr. Ch 4 ἂν add. Ka 5 ἐν ἄλλοις] fort. in commentariis quibus Eudemi Περὶ λέξεως libros explicavit (cf. p 10,16 et De libris suis 14 p. 123,5 M) 7 τε] τὸ M A: corr. B 8 ἐν add. Ch K 8/9 ὁμονυμίαν M A 10 γιγνόμενοι M A B: corr. Li (*fiunt*) 11 οὐ (*non*) Li: ὅτε M A B 12 δὲ Ps.-Alex. et Anon.: τε M edd.

χεσθαι διττοὶ λέγονται· διὸ καὶ δυνάμει φαμὲν αὐτούς. τοιοῦτον γὰρ τὸ δυνάμει. [οἷον] τοῦτο <δ'> αὖ πάλιν, ὥσπερ καὶ πρόσθεν διήρητο, ἢ ἐν ὀνόμασιν ἢ ἐν λόγῳ. ἐν μὲν οὖν ὀνόμασιν ἡ προσῳδία ποιεῖ τὸ διττόν· αὕτη γὰρ ἐφ' ἑκάτερον ἕλκει τοὔνομα, ὥσπερ ἐν τῷ 'ορος ἔστηκεν' ἡ δασεῖα κατ' ἀρχὰς τεθεῖσα ἢ μή. ἐν δὲ λόγῳ δηλονότι σύνθεσις καὶ διαίρεσις <τὸ> διττὸν ποιεῖ· δύναται δὲ κἂν τοῖς συνθέτοις τῶν ὀνομάτων αὕτη, διὰ τὸ προσεικέναι λόγῳ, καθάπερ ἐν τῷ 'Νεάπολις' καὶ 'καλοσκἀγαθός', μεταβάλλειν τι τῶν ἁπλῶν, ἀλλ' οὐκ εἰς ἕτερον ὄνομα, τοῦτο γὰρ ἡ προσῳδία μόνη ποιεῖ, ἀλλ' εἰς λόγον, ὥσπερ τὸ 'αὐλητρὶς' δηλονότι, καὶ τὸν λόγον συνθείη ποτ' ἂν εἰς ὄνομα, ὥσπερ τὸ προκείμενον. δόξει δ' οὐδὲν <ἧττον> ἄτοπον ἴσως τὸ φάσκειν διὰ τὴν προσῳδίαν τε καὶ τὴν σύνθεσιν συμβαίνειν τὰ σοφίσματα, εἴπερ ταῦτα μὲν διὰ τὸ διττόν, κα-
[592] θάπερ ἐλέγετο [ταῦτα] πρόσθεν, ἡ δὲ προσῳδία τε καὶ τὰ ὁμογενῆ καὶ τῶν δυνάμει διττῶν ἐξαιρεῖ τὸ διττόν· ποιεῖ γὰρ ἤδη ταῦτα θάτερον σημαίνειν. καὶ λέγεται ἀληθῶς συμβαίνειν οὐδὲν ἧττον τὰ σοφίσματα διὰ ταῦτα· τῷ γὰρ τὸν λόγον ἐπιδέχεσθαι διὰ τούτων τὸ διττόν, λαβόντες θάτερον κατ' ἀρχὰς οἱ σοφισταὶ θάτερον συνάγουσι, μεταβάλλοντες μὲν διὰ τούτων τὸν λόγον, πάντως γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως τὸ σόφισμα συμβαίη, συλλογιζόμενοι δὲ ὡς ταὐτὸ λαμβάνοντες· ὥσπερ 'ἕν τι <τὸ> λογικὸν

---

2 οἷον incl. Ka δ' add. Ka 3 πρόσθεν] p. 7,18. 8,8 3 διηίρητο M 5 ὅρος ἕστηκεν M A B 6 διότι M edd.: correxi 6/7 συνέλθοις, καὶ αἵρεσις δὲ τὸ ποιεῖν M A B: corr. Li (*compositio et divisio duplicitatem facit*) 8 προσεικέναι scripsi: προστεθεικέναι M A B: προσεοικέναι Ch K (*similia sunt* Li) 9 καλὸς κἀγαθός M edd. μεταβάλλειν Ka: μεταβάλλοι δ' ἂν M edd. 12 ἧττον (*minus*) add. Li Ch K 15 ταῦτα om. Ch K ἡ Ka: εἰ M edd. 16 ἐξαίρει M A B ποίει M A B 17 σ, η —ει, M: σημαίνη A B: corr. Ch 22 τὸ addidi

ὄνομα, καὶ ἴδιον ἀνθρώπου· τὸ λογικὸν ἄρα ἓν ἴδιον ἀνθρώπου'· καὶ † εἰ ὅρος ἐνταῦθα στήκει ὃ τὸ χωρίον· ὅρος δ' ἐνταῦθα οὐχ ἕστηκε.' καὶ λάθοι μὲν ἂν οὐδένα τὸ κίβδηλον· ἀτὰρ οὐκ ὀκνοῦσιν οἱ σοφισταὶ πανταχῇ σμικρὸν φροντίζειν τοῦ εὐλόγου· ἐπεὶ κἂν τοῖς ἐνεργείᾳ διττοῖς οὗτοί γε ταὐτὸν τοῦτο [ἕτερον] ποιοῦσι· λαβόντες γὰρ ἕτερον <ἕτερον> συλλογίζονται. ἀλλ' ἐκεῖ μὲν ἀφανέστερον, ὅτι καθ' ἑκάτερον σημαινόμενον ἂν ὁ λόγος ὁμολογηθείη, ἐνταῦθα δὲ προδήλως· [593] διὸ καὶ <τὸ> 'τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις' <οὐκ ἀκριβῶς> Ἀριστοτέλης ἔφη. † οἱ μὲν γάρ εἰσιν, οἱ τὸ εἶδος σοφισταὶ βιάζονται. ἐπεὶ δὲ ἔχομεν τὸ ἐνεργείᾳ τε καὶ δυνάμει, λείπεται <τὸ> φαντασίᾳ· τοῦτο δέ ἐστι τὸ παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως, καθάπερ ἐλέγετο ἔμπροσθεν· φαίνοιτο γὰρ ἄν τι καὶ ὄνομα διττὸν οὐχ οὕτως ἔχον, καὶ ὁ λόγος ὁμοίως [καὶ] οὐ τοιοῦτος <ὤν. καὶ> καθ' ἕκαστον τῶν προειρημένων τὰ παραδείγματα λάβοι τις ἂν ἔκ τε τῶν Εὐδήμου κἀξ ἄλλων. ἐπεὶ δ' οὖν ἔχομεν πάντας

1 ἓν] ὂν M A B: corr. Li (*unum*) cf. obs. 3 λάθοι μὲν Ch K (*lateret* Li): λείποιμεν ἂν M A B post κίβδηλον lacuna undecim f. litter. in M A, sim. in B 5 ἕτερον om. Li Ch K

6 ἕτερον add. Ka; cf. p. 9,19 sq. 7 κατ' ἐκει σ, (γ ει supra) M: corr. Ka; cf. Li: *quoniam quicquid significet sermo, ipsi sibi consentiat* 8 τὸ addidi 9 τοῖς αὐτοῦ M A B: αὐτοῦ τοῖς Ch K: correxi οὐκ ἀκριβῶς addidi 10 sensum sic restituere conatus est Ka: οἱ μὲν γάρ εἰσιν οἱ <αὐτοὶ λόγοι, οἱ δὲ> τὸ εἶδος σοφιστικῶς βιάζονται 11 τὸ add. Ka 13 ἔμπροσθεν p. 2,10 cf. praef. p. XV φάναι. τί γὰρ ἄν τι καὶ ὄνομα MA B: φαίνεται γὰρ καὶ τὸ ὄνομα Ch K (*ostenditur enim ipsum nomen* Li): correxi 14 οὐ τοιοῦτος ὢν Spengel Eudemi frgm. p. 168: καὶ οὐ τοσοῦτον M edd. καὶ add. Ka post τοιοῦτος distinguendum esse, non post προειρημένων, ut est in M et edd., vidit Spengel ibid. 16 εὐδύμου A: εὐδήμου (non εὐδύμου) esse potest in M κἀξ ἄλλων (ξ ἄ e corr. M') M. totum caput III hucusque ad Eud. libr περὶ λέξεως refert Spengel p. 167 sq.

κατειλεγμένους τοὺς τρόπουρ, <παρ' οὓς> ἂν γένοιτό τι διττόν, ἔχομεν πάντα τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσματα· ταῦτα γὰρ οὐκ <ἂν ἄλλως συμβαίη> ἢ παρὰ τὸ διττόν· ἔχομεν δὲ καὶ τὸ [τὴν] 'τοσαυταχῶς ἂν τοῖς <αὐτοῖς> ὀνόμασι καὶ λόγοις οὐ ταὐτὸν δηλώσαιμεν', ὅτι ἢ ἐνεργείᾳ ἢ δυνάμει ἢ φαντασίᾳ· δῆλον δ' ὅτι καὶ συλλογισμοῦ τρόπον, ὁποῖόν τις ἂν προέληται, δυνατὸν ποιεῖν, ἅπαξ γε τὴν διαίρεσιν ἔχοντα, καὶ ἐξ εὐθείας καὶ εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπάγοντα· εἰ γὰρ δυνατὸν <εἴη ὑπάρχειν ἄλλο τι διττόν>, ἀλλ' ἔσται οὔτ' ἐν ὀνόματι [594] οὔτ' ἐν λόγῳ, οὔτ' ἐνεργείᾳ οὔτε δυνάμει οὔτε φαντασίᾳ· παρὰ ταῦτα δ' οὐδὲν ὁ λόγος ἐδείκνυ. — καὶ ταῦτα μὲν ἀφωρίσθω τὸν τρόπον τοῦτον· ὅτι δ' οὐκ <ἐκ> ταὐτο<μάτου> τὴν διαίρεσιν εὑρήκαμεν, — οὐ <γὰρ> 'Αριστοτέλει χαριζόμεθα νῦν —, ἀλλὰ ταῦτα ἅπαντα κατὰ τὴν μέθοδον γέγραπται, δῆλον. τὸ μὲν γὰρ ἢ ἐν ὀνόματι δεῖν ἢ ἐν λόγῳ τὸ διττὸν εἶναι σαφῶς αὐτὸς εἴρηκεν ἐν οἷς φησιν ὅτι 'τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις'· τὸ <δ'> ἐνεργείᾳ ἢ δυνάμει ἢ φαντασίᾳ γνώριμον

---

1 παρ' οὓς addidi: οἷς Prantl hist. log. p. 398 (*quibus* Li) 2 οὐκ scripsi: οὖν M A B 3 ἂν ἄλλως συμβαίη addidi; cf. p 9,21 ἐχόμενον M edd.: correxi 4 τὴν om Ch K 4 ἂν τοῖς] αὐτοῖς Ch K αὐτοῖς addidi 7 προέληται scripsi: προσέλοιτο M A B: προέλοιτο Ch K (*eligat* Li) 8 εἰς τὸ δυνατὸν M A B: corr. Li (*impossibile*) post ἀδύνατον add. ἅπαντα τὴν διαίρεσιν ἔχοντα καὶ ἐξ εὐθείας καὶ εἰς τὸ δυνατὸν M A: dittographiam agnoverunt Li Ch ἀπάγοντες M: ἐπάγοντες A B: corr. Ch 9 εἴη ὑπάρχειν ἄλλο τι διττόν addidi: *si enim possibile est alium haberi modum* Li νοήματι M A B: corr. Li (*nomine*) 11 ἐδείκνυσε (in ἐδείκνυε corr., ut vid., M[1]) M A B: corr. Ch καὶ ταῦτα scripsi: κατ' αὐτὸ M edd. 12 οὐκ ἐκ ταὐτομάτου scripsi: οὐ κατ' αὐτοὶ M A B: οὐ κατ' αὐτὸν Ch K 13 γὰρ (*enim*) add. Li Ch K ἀριστο (τλ) M: ἀριστοτέλης A B 14 ταῦτα ἅπαντα κατὰ] κατὰ ταῦτα ἅπαντα M A B: corr. Ch: cf. praef. p. XIV 15/16 σαφοῦς (σαφοὺς A B) αὐτοὺς M A B: corr. Ch 17 δ' add. Ka

ἐκ τῆς τάξεως· γέγραπται γοῦν ἀφωρισμένα καθ' ἕκαστον εἶδος ἢ <γένος> τὰ ὁμογενῆ, καὶ πρῶτον μὲν τὰ ἐνεργείᾳ, δεύτερον δὲ τὰ δυνάμει, τρίτον δὲ τὰ φαντασίᾳ, καθάπερ δίκαιον, ἢ διὰ τί ποτ' οὐ συγκέχυται ταῦτα; ἀλλὰ γελοῖον ἴσως καὶ τὸ τῶν τοιούτων ἑτέραν πίστιν πειρᾶσθαι φέρειν, μὴ τὴν ἐκ τοῦ πράγματος· εἰ γὰρ οὕτως ἔχει, καθάπερ ἡ τέχνη φησί, δηλονότι καὶ γέγονε κατ' αὐτήν, ὥσπερ ἡ ἰατρικὴ τομήν τινα οὐκ ἂν τύχῃ οὐδὲ <ἐκ> ταὐτομάτου ἐργάσαιτο. — ταῦτα μὲν οὖν ὑπὲρ τούτων ἱκανὰ πρὸς τὸ παρόν ἐστιν [595].

Cap. IV. <Ἐπεὶ δ'> εἴρηταί τινα καὶ τοῖς Στωϊκοῖς περὶ τούτου <τοῦ> μέρους, δίκαιον ἐπελθόντα ἰδεῖν, εἴ τις ἔξω πίπτει τρόπος τῶν εἰρημένων· εἴη γὰρ <ἂν> ἐπαγωγ<ικ>ή τις αὕτη πίστις, καὶ δίκαιον ἄλλως μηδεμίαν δόξαν ἀνδρῶν εὐδοκίμων πάρεργον τίθεσθαι. τὸν μὲν οὖν τῆς ἀμφιβολίας ὅρον, εἰ καὶ πρὸς πολλὰ τῶν ἡμετέρων μάχεσθαι δοκεῖ, τό γε νῦν ἐατέον, ἑτέρας γὰρ καὶ ὑπὲρ τούτων [νοσεῖν] σκοπεῖν πραγματείας· τὰς δὲ διαφορὰς τῶν λεγομένων ἀμφιβολιῶν αὐτὰς ληπτέον· εἰσί γε πρὸς τῶν χαριεστέρων λεγόμεναι τὸν

2 γένος om. in lac. M A B, add. Ch K πρῶτα M edd.: correxi 3 τὰ δ. edd.: τῇ δ. M 4 ἀλλ' ὡς M edd.: correxi 5 ἕτερα M A B: corr. Li (*aliam*) 6 φῆ M: φασὶ A B 8 ἐκ ταὐτομάτου scripsi: τ'αὐτόματα M A B

10 Ἐπεὶ δ' add. Ka: δὲ post εἴρηται add. Ch K 11 τούτου τοῦ scripsi: τὸν τοῦ M A B: περὶ τούτων, <ἃ κατὰ> μέρος δίκαιον ἐπελθοῦσιν (sic Ch K) ἰδεῖν ab Arnim. Stoic. vet frgm. II p. 45, 35 36 12 ἂν add. Arnim, ἐπαγωγική scrips. idem

13 μὴ δὲ μὶ M: μὴ δὲ μὴ A B 14 τίθεται M A B: corr. Li (*ponere*) 16 θετέον M: ἐατέον Ch K: possis etiam παρετέον νοσεῖν om. Li Ch K σκοπεῖν] σκ e corr. M[1] 17 πραγμα M: πράγματα A B: πραγματείας ἐστι Ch K ἀμφιβολίων M A B 18 εἰσίν M A B λεγομένων M edd: corr. Arnim

ἀριθμὸν ᾖ. μία μέν, ἣν κοινὴν ὀνομάζουσι τοῦ τε εἰρομένου καί τοῦ διαιρετοῦ, οἷα ἐστὶν ἡ ʽΑΥΛΗΤΡΙΣΠΕΣΟΥΣΑ'· κοινὴ γὰρ αὕτη τοῦ τε αὐλητρὶς ὀνόματος καὶ τοῦ <δι>ηρημένου. δευτέρα δὲ παρὰ τὴν ἐν τοῖς ἁπλοῖς <ὁμωνυμίαν>, οἷον ʽἀνδρεῖος', ἢ γὰρ χιτὼν ἢ ἄνθρωπος· τρίτη δὲ παρὰ τὴν ἐν τοῖς συνθέτοις ὁμωνυμίαν, οἷον ʽἄνθρωπός ἐστιν'· ἀμφίβολος γὰρ ὁ λόγος, εἴτε τὴν οὐσίαν εἴτε τὴν πτῶσιν εἶναι σημαίνει. [596] τετάρτη δέ ἐστι παρὰ τὴν ἔλλειψιν, <ὡς> ʽσός ἐστιν [ὡς] υἱός· καὶ γὰρ ἐλλείπει τὸ διὰ μέσου, οἷον δεσπότου ἢ πατρός. πέμπτη δὲ παρὰ τὸν πλεονασμόν, ὥσπερ ἡ τοιαύτη ʽἀπηγόρευσεν αὐτῷ μὴ πλεῖν'· τὸ γὰρ ʽμὴ' προσκείμενον ἀμφίδοξον ποιεῖ τὸ πᾶν, εἴτε τὸ πλεῖν ἀπηγόρευσεν εἴτε τὸ μὴ πλεῖν. ἕκτην φασὶν εἶναι τὴν μὴ διασαφοῦσαν τί μετὰ τίνος ἄσημον μόριον τέτακται, ὡς ἐν τῷ ʽΚΑΙΝΥΚΕΝΗΠΑΡΕΛΑΣΣΕΝ.' τὸ γὰρ <η> στοιχεῖον <ἢ πρῶτον ἢ τελευταῖον> ἂν γένοιτο <ἢ> διαζευκτικόν. ἑβδόμη δέ ἐστιν ἡ μὴ δηλοῦσα τί μετὰ τίνος τέτακται σημαντικὸν μόριον, ὡς ἐν τῷ

---

1 μίαν MAB: corr. Li (*una*) εἰρημένου M edd.: om AB: εἰρομένου scribend. put. Ka et Arnim l. l. 2 παῖς οὖσα M Ch K: om. AB: corr. Ka et Arnim; cf. obs. κοινὴ — αὐλητρὶς om. AB 3 εἰρημένου M edd.: διῃρημένου Ka et Arnim 4 δευτέρου MAB: corr. Li (*altera*) ἁπλῶς M edd.: corr. Li (*simplicibus*) ὁμωνυμίαν add. Arnim 5 τρίτον MAB: corr. Li (*tertia*) τὴν e corr. M[1] 8 τέταρτον MAB: corr. Li (*quarta*) ὡς add. Ch K (*ut* Li) σός ἐστιν [ὡς] υἱός· καὶ γὰρ scripsi: ὅ ἐστιν ὡς σοὶ καὶ ὡς MAB: ὅ ἐστί σου· καὶ γὰρ Ch K: cf. obs. 10 πέμπτον γὰρ (non δὲ) MAB: corr. Ch (*quinta* Li) 12 (post πᾶν) εἴγε MAB Ch: corr. K 13 μὴ διασαφοῦσαν Arnim: μηδὲν σαφοῦσαν M edd. 14 καὶ νῦν καὶ μὴ παρέλασε MAB: versum restituit Arnim ex Jl. Ψ 382 15 η et ἢ πρῶτον ἢ τελευταῖον addidi 16 ἢ addidi; cf. obs.

Πεντήκοντ' ἀνδρῶν ἑκατὸν λίπε δῖος Ἀχιλλεύς'.

ὀγδόη <δέ ἐστιν ἡ> μὴ δηλοῦσα τί ἐπὶ τί ἀναφέρεται, ὡς ἐν τῷ 'ΔΙΩΝΘΕΩΝΕΣΤΙΝ'· ἄδηλον γάρ ἐστιν, εἴτε ἐπὶ τὴν ἀμφοτέρων ὕπαρξιν ἀναφέρεται εἴτε ἐπὶ τοιοῦτον οἷον ὁ Δίων Θέων ἐστὶν ἢ πάλιν. οἱ μὲν δὴ τρόποι πρὸς τῶν χαριεστέρων οὗτοι κατηρίθμηνται. δῆλον δέ, ὅστις μὴ παρέργως τῶν ἔμπροσθεν ἤκουσεν, ὅτι πάντες πίπτουσιν εἰς τοὺς [597] κατειλεγμένους ὑφ' ἡμῶν τρόπους, τὸ δ' ἀμέθοδόν τε καὶ ἄτεχνον πρόδηλον· οὔτε γὰρ ἐκ τῶν εἰρημένων ἀπόδειξιν <ἄν> τις λάβοι τοῦ μηδὲ καθ' ἕνα τρόπον ἕτερον ἀμφίβολόν τι δύνασθαι συστῆναι, τό τε κἂν τοῖς πεπλεγμένοις ὁμωνυμίαν φάσκειν συμβαίνειν παντελῶς οὐδ' ἀκουόντων ἐστὶν ὀνομάτων. ἔτι δὲ πῶς οὐκ εὔηθες ταῖς γενικαῖς διαφοραῖς εἰδικὰς <προσ>καταριθμεῖσθαι, καθάπερ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαίρεσιν ποιοῦσιν ἀσήμαντον μόριον <καὶ> σημαῖνον διαιρούμενοι· λάβοι γὰρ <ἄν τις> οὕτως γε πλείους τὰς εἰδικὰς διαφοράς· ἔτι δ' ἂν τοῦτον τὸν τρόπον τις καὶ τῆς ὁμωνυμίας ποιήσειε

---

1 ἑκατὸν λίπε δῖος Ἀχιλλεύς] $\overline{\rho}$ λείπεται M A B: rest. Ch 2 δέ ἐστιν ἡ addidi, pro quo spatium XIII f. litt. relictum in M A B δηλοῦσα τί Ch K: δηλονότι M A B 3 ΕΣΤΙΝ] εὕρω M: εὕρων A B: corr. Li (*est*) ἄδηλος M A B: corr. Li (*incertum*) 4 τοιούτων M A B: corr. Ch 5 totam disputationem huius cap. huc usque ex Chrysippi περὶ ἀμφιβολιῶν libris aliquo modo pendere probabile putat ab Arnim l. l. p. 46 ann. 6 δέ scripsi: γε M A B Ch: δέ γε K 8 ἡμῶν per comp. scriptum M: ἡμᾶς A B 10 ἄν addidi μηδένα καθ' ἕνα M A B: corr. Ka 11 τι] ὄντι M A B: corr. Ch 12 συμβαίνει M A B: corr. Li (*contingere*) 13 ἔστι δέ πως M A B: corr. Ka 14 δίκας M A B: corr. Li (*speciales*) προς — addidi 15 ποιουσῶν M edd.: corr. Ka καὶ add. Li (*et*) 16 ἄν τις addidi: ἄν Ch K ἰδικὰς M A B: corr. Ch 17 τις Ka: ἧς M A B ποιήσειεν M A B Ch

[δὲ] πλείους τὰς εἰδικὰς λεγομένας διαφοράς, ὅτι <αἱ μὲν> αὐτῶν παρὰ τὸ ἀπὸ τύχης, αἱ δὲ παρὰ τὴν ἀναλογίαν ἢ ὁμοιότητα ἢ ἄλλον τινὰ τρόπον συνίστανται. καὶ μὲν <δὴ> καὶ τῆς ἐν λόγῳ ὁμωνυμίας ὑπ' αὐτῶν λεγομένης πλείους οἱ τρόποι, <ὧν οἱ> μὲν τῇ παραθέσει τῶν ὁμοίων πτώσεων γίγνονται, ὡς ἐν τῷ 'εἴη Μέλητον Σωκράτην νικῆσαι'· οἱ δ' ἄλλοι τρόποι <******ἀλλὰ> ταῦτα μὲν ἐλάττω, ἐκεῖνο δ' ἄξιον ἀπορίας, πῶς ποτε <παραλείπουσι τὰ> περὶ τὰς φαντασίας διττά, πολὺ δὲ μᾶλλον ἔτι, πῶς τὰ τῆς προσῳδίας· οἱ γὰρ τιθέμενοι διττοὺς [τοὺς] παρὰ τὴν <σύν>θεσιν, πῶς οὐχὶ καὶ παρὰ τὴν προσῳδίαν; ὥσπερ <γὰρ> ἐκείνῃ τῇ διαλήψει τοῦ ὅλου καὶ τῇ μεταξὺ σιωπῇ δύναται πρὸς τὸ διττὸν ἕλκεσθαι, οὕτω δὴ καὶ τὸ ὄνομα τῇ προσῳδίᾳ· <καὶ> καθάπερ ἔξωθεν ὢν ὁ κενὸς χρόνος τοῦ λόγου καὶ οὐ μόριον αὐτοῦ διττὸν ποιεῖν αὐτὸν πέφυκεν, οὕτω δὴ καὶ ἡ προσῳδία. ἔτι δὲ καὶ οἱ σοφισταὶ καθάπερ ἐκείνῳ χρῶνται πρὸς τὰς ἔριδας, <οὕτω δὴ> καὶ ταύτῃ· καὶ μὴν αὐτὸς ἄν τις ἐφ' ἑαυτοῦ σκοπούμενος ὥσπερ ἂν παρὰ τὴν σύνθεσιν ἢ διαίρεσιν ἀμφισβητοίη, οὕτω δὴ καὶ παρὰ τὴν προσῳδίαν· δῆλον δὲ ἐπὶ τῶν γεγραμμένων λόγων, οἷς μὴ

---

1 δὲ om. A B Ch K πλείω τὰς αἰτίας ἀναλεγομένας M A B: πλείους εἰδικὰς λεγομένας Ch K (*speciales dictas plures Li*) αἱ μὲν add. Ka 3 συνίσταται M A B: corr. Li (*constituantur*) <δὴ> addidi: cf. obs. 4 ὑπ'] ἐπ' M A B: corr. Ka ὧν οἱ add. Ka 6 Μέλητον scripsi: μέλλει τὸν M edd. σωκρα^{τ} M lacunam statuit, ἀλλὰ add. Ka 7 πῶς ποτε] πώποτε M A B: πῶς Ch K 7/8 παραλείπουσι add. Ka 8 τὰ add. Ch K δὴ M A B: corr. Ch 9 τοὺς eiecit Li 10 σύν- addidi 11 γὰρ (*enim*) add. Li Ch K μεταξὺ Ka: μὲν M edd. 13 καὶ addidi 14 αὐτοῦ] αὐ^{τ} M: αὐτὸν A B 15 δὴ] δὲ M A B: corr. Ch 16 οὕτω δὴ addidi (*sic* Li) τοῦτο M A B: correxi 18 ἀμφισβητοῦσιν M edd.: corr. Ka δὲ M A B: corr. Ch 19 οἷς Ch K: θεὶς M A B

πρόσκειται διακρίνοντα σημεῖα· δεῖται γὰρ ὥσπερ ἐκεῖνων εἰς τὴν διάκρισιν, οὕτω δὴ καὶ τῆς προσῳδίας, οὐχ ἀεί γε μήν· καὶ δι᾿ αὐτὴν <ἄρ'> ἐγίγνετο διττὸς ὁ λόγος.

1 διακρίνειν τὰ M A B: corr. Li (*dividentia*) 2 δὴ] δὲ M A B: correxi 3 μήν ChK: μὴ M A B fort. διὰ ταύτην ἄρ᾿ addidi γένοιτο Ch K.

Observationes.

1,2 περὶ τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφ. Eo loco libelli περὶ τῶν ἰδίων βιβλίων, quo Galenus inscriptionem huius commentationis commemorat, unus qui superest codex (Ambros. Q 3) habet περὶ τῶν κατὰ τὴν λέξιν σοφ. De qua discrepantia recte iudicavit I. Müller (Gal. Script. min. II praef. p. LXXXIX sq.): 'Praepositio κατὰ debetur interpolatori, qui παρὰ τὴν λέξιν non intellexit. Scripsit autem Galenus περὶ τῶν παρὰ τὴν λέξιν σοφισμάτων XIV 582 sqq. (ed. K.) atque composuit titulum secutus Aristotelis in Soph. elench. usum, veluti ib. c. 4 τρόποι εἰσὶ τοῦ μὲν ἐλέγχειν δύο· οἱ μὲν γάρ εἰσι παρὰ τὴν λέξιν, οἱ δ' ἔξω τῆς λέξεως. Ideoque in libello ipso Galenus nusquam κατὰ τὴν λέξιν, sed ubique παρὰ τὴν λέξιν utitur; cf. XIV 583,5; 584,7.13; 585,16; 586,1.3.7; 589,12.13; 593,10.* Ceterum cf. Zeller, Phil. d. Gr. III 1^{3}, 826,2.'

1,12 'γένοιτο καταλαβεῖν τὸν ὗν ἐμέ'. Omnia testimonia p. 1 allata, imprimis autem versus tragoediae, qui huic exemplo subest, formam καταβαλεῖν habent. Nihilominus, cum ambiguitas exempli p. 2,2 per synonyma verbi καταλαβεῖν (ἑλεῖν τε καὶ ἀναιρεθῆναι) explicetur, non vereor in textu lectionem codicis servare.

2,2 παρὰ δὲ τὴν προσῳδίαν, ὅταν <διὰ ταύτην τὸ> διττὸν γίγνηται. Sententiae a coniunctione ὅταν incipienti aliquid deesse manifestum est. Restituitur autem sensus verbis additis, quae qua de causa exciderint, verbo διττόν collato satis explicatur; similem locum invenimus p. 16,3 δι' αὐτὴν <ἄρ'> ἐγίγνετο διττὸς ὁ λόγος.

*) huius ed. pag. 1,11 3,4.10 4,8.10.15 7,9.10 11,2.

5,1 δῆλον δὲ ὅτι καὶ μόνη τῶν ἀρετῶν αὕτη κατ' αὐτὴν τὴν λέξιν. Kalbfleisch* satis multis exemplis allatis docuit apud Galenum particulam καί 'quasi attrahi a coniunctione εἰ'; neque quicquam in talibus locis esse mutandum. Simili de causa hoc loco verba ὅτι καὶ integra relinquenda sunt; cf. Gal. VIII p. 745,11 ἀλλ' ὅτι καί pro ἀλλὰ καὶ ὅτι et huius editionis p. 11,6.

5,11 εἴπερ <οὖν> τὸ καλῶς πρὸς τοῦτο <ἀνήκει, κακία τῆς λέξεως ἔσται τὸ> μὴ σημαίνειν ἢ μὴ εὖ σημαίνειν. Sensus coniecturae, qua corruptelam reficere conatus sum, inest etiam in Horatii Limani verbis, qui hunc locum ita interpretatur: 'Si igitur bonum ipsum in hoc positum est, hoc ipsum non significare aut non recte significare vitium erit.' Atque verbis καλῶς et μὴ εὖ indicatur scriptorem hoc loco virtutem et vitium dictionis ipsius opponere velle, velut 4,24 <τὸ> εὖ καὶ κακῶς opponit. Eodem modo, quo hic τὸ καλῶς dicit, 4,21 et 4,24 virtutem dictionis appellat τὸ εὖ; excidere vero talia, qualia addidi, poterant propter similitudinem eorum quae sunt τοῦτο et (ἔσ-)ται τὸ.

5,17 τοῦτο δὲ εὐθὺς καὶ σημεῖον τοῦ μόνην τὴν ὑφ' ἡμῶν[,τούτων δὲ] λεγομένην ἀρετὴν εἶναι τῆς λέξεως καθ' αὑτήν. Verba uncis inclusa, quibus omissis sensus integer relinquitur, fortasse postquam in M λεγομένην in λεγομένων corruptum et post ἡμῶν distinctum est, ab aliquo scriba inepto, ut genetivus absolutus efficeretur, adiecta sunt; cf. 9,2 τοιοῦτον γὰρ τὸ δυνάμει· [οἷον] κτλ. sim.

7,13 εἰ δὲ καὶ τοῦτο μέλλει καλῶς εὑρεθήσεσθαι, ληπτέον πρότερον, ὅ,τι ποτέ ἐστι λόγος τε καὶ † ἐκ λόγων. Particulis τε καὶ perlucidum est scriptorem dicere duas res esse, quae sibi statuendae sint. Definitiones ipsas paulo infra exhibet his verbis: ἔσται δὴ λόγος ...... σύνθεσις ὀνομάτων· καλῶ δὲ ὀνόματα νῦν καὶ τὰ ῥήματα καὶ ὅλως

---

*) In Galeni de plac. Hippocr. et Plat. libros observationes criticae. Diss. inaug. Berol. 1892 p. 14.

ὅ,τι σημαίνει. Ex quibus emanat verba mutila, in quibus inest, quid definiendum sit praeter λόγον, utique pertinere ad ὄνομα, quod omnino per totam deinceps disputationem opponitur τῷ λόγῳ. Qua autem ratione fere supplendum sit, vestigia codicis suadent.

8,10 δυνάμει δ' ὁπότε τῇ προσῳδίᾳ γίγνονται διττοί, καὶ παρὰ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν. Quicumque Aristotelis librum qui est de sophisticis elenchis legit, eum fugere non potest illum omnia sophismata in elocutione posita per ambiguum esse negare. Nam licet secundum haec verba 'ὅτι τοσαυταχῶς ἂν τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις μὴ ταὐτὸ δηλώσαιμεν' contrarie iudicavisse videatur (nam τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις μὴ ταὐτό idem est quod διττόν), tamen eum sophismata, quae per accentum et per compositionem et divisionem contingant, per ambiguum fieri non existimavisse apparet ex his locis: 168a 23 τῶν μὲν γὰρ ἐν τῇ λέξει οἱ μέν εἰσι παρὰ τὸ διττόν, οἷον ἥ τε ὁμωνυμία καὶ ὁ λόγος (ἀμφιβολίαν dicit) καὶ ἡ ὁμοιοσχημοσύνη (σύνηθες γὰρ τὸ πάντα ὡς τόδε τι σημαίνειν), ἡ δὲ σύνθεσις καὶ διαίρεσις καὶ προσῳδία τῷ μὴ τὸν αὐτὸν εἶναι τὸν λόγον ἢ τὸ ὄνομα τὸ διαφέρον (sc. τῇ προσῳδίᾳ). — 177a 38 ἔχει (scil. exemplum modo allatum) μὲν οὖν τι κἀκ τῶν ἀμφιβόλων ἐρωτημάτων, ἀλλ' ἔστι παρὰ σύνθεσιν. οὐ γάρ ἐστι διττὸν τὸ παρὰ τὴν διαίρεσιν· οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς λόγος γίνεται διαιρούμενος, εἴπερ μὴ καὶ τὸ ὄρος καὶ ὅρος τῇ προσῳδίᾳ λεχθὲν σημαίνει ἕτερον. — 177b 7 φανερὸν δὲ καὶ ὅτι οὐ πάντες οἱ ἔλεγχοι παρὰ τὸ διττόν, καθάπερ τινές φασιν. Quae cum adversentur iis quae sunt ὅτι τοσαυταχῶς ἂν κτλ., concedendum nobis est Aristotelem hoc loco quid re vera sentiret, non accurate dixisse. Galenum vero quamvis illa Aristotelea cum incuria dicta, quae ab ipsa opinione eius diversa sunt, secutus esse primo aspectu videatur, tamen verum Aristotelis iudicium, quod quidem ex ceteris locis allatis elucet, minime neglexisse intelleget, qui contulerit, quae dicit p. 8,10 sqq. δυνάμει δ' ὁπότε τῇ προσῳδίᾳ γίγνονται διττοί, καὶ παρὰ τὴν

σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν· οὗτοι γὰρ οὐ σημαίνουσι πλείω, ἀλλὰ πάντως ἕν· διὰ δὲ τὸ ἑκάτερον ἐνδέχεσθαι διττοὶ λέγονται. Nam cum dicit hos modos non plura, sed aliquid certi significare, idem dicit, quod Aristoteles his verbis (168 a 27) ἡ δὲ σύνθεσις ..... διαφέρον, quae supra attuli. Nec non Galenus illud Aristoteleum τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις vituperat p. 10,8 διὸ καὶ <τὸ> 'τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι καὶ λόγοις' <οὐκ ἀκριβῶς> Ἀριστοτέλης ἔφη· οἱ μὲν γάρ εἰσιν <οἱ αὐτοὶ λόγοι>, οἱ <δὲ> τὸ εἶδος σοφιστικῶς βιάζονται. Sic enim fere respicientibus nobis, quae antecedunt, sine dubio emendandum est. Neque differentia est inter Aristotelem et Galenum nisi in usu vocis διττός, cui ab Aristotele magis pressae Galenus ampliorem sensum tribuit. Ille enim per ambiguum fieri dicit syllogismum, si is, qui decipere vult, forma verborum eius propositionis, quam adversarius concessit, intacta sensum solum commutat, at Galenus, si potestas formae huius propositionis adversario nescio leniter mutandae data est, qua sophista sive accentum mutans sive varie distinguens utitur. Itaque δυνάμει διττούς appellat modos quibus aliquid eiusmodi fit. Quantum ad rem attinet, profecto uterque consentit. In libris qui sunt De placitis Hippocratis et Platonis tres modos commemorari ὁμωνυμίαν, ἀμφιβολίαν, σχῆμα λέξεως monuit I. Müller (*Über Galens Werk vom wissenschaftlichen Beweis* p. 53 [455]), qui quod coniecit ne in eis quidem libris quibus Περὶ ἀποδείξεως egit Galenus plus tres enumeratos fuisse, vereor ne probari non possit.

8,11 καὶ παρὰ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν. Prantl (hist. log. p. 576) adnotat Ps.-Alexandrum Galeni proprium attulisse id, quod compositionem et divisionem velut unam speciem numeravisset. Dicit enim Ps.-Alexander p. 142,30 sq.: 'διὸ καὶ ὁ Γαληνὸς τοὺς παρὰ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ὡς ἕνα τρόπον ἔλαβεν εἰπὼν 'παρὰ δὲ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν, ὅταν αὕτη ποιῇ τοῦ σημαινομένου τὴν διαφοράν' (p. 2,5). Ipse quoque unum idemque

exemplum vel compositionis vel divisionis appellari posse putat. Atque primo aspectu, cum similiter alias quoque, ubi de his duobus modis dicit (8,11 9,6.8 9,13 14,14 sq.), loquatur Galenus et unum utriusque exemplum afferat, re vera ambos modos quasi unum tractavisse videtur. Tamen rem ita se non habere contemplantibus nobis, qua ratione non amplius sex modis ambiguum in dictione exstare posse demonstret, apparebit. Postquam enim altero capite ostendere studuit omnia sophismata in dictione posita fieri non posse nisi per ambiguum, tertio exponit aut in verbo aut in oratione (quae quidem verbis efficiatur), quoniam nihil aliud in dictione exstet, ambiguum inveniri. Aliis autem scriptis esse expositum ambiguum in dictione esse aut ἐνεργείᾳ aut δυνάμει aut φαντασίᾳ; rationem deinde init, qui modi sophismatum, cum haec ita se habeant, exsistere possint: ἐνεργείᾳ ἐν ὀνόματι efficitur is, quem παρ' ὁμωνυμίαν, ἐνεργείᾳ ἐν λόγῳ, quem παρ' ἀμφιβολίαν Aristoteles appellat; habemus igitur duos; δυνάμει porro ἐν ὀνόματι fit modus παρὰ τὴν προσῳδίαν, ἐν λόγῳ modus παρὰ τὴν σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ab Aristotele dictus. Quodsi σύνθεσιν et διαίρεσιν unum modum facere putamus, habemus adhuc quattuor. Φαντασίᾳ autem unum modum, scilicet παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως, esse dicit his verbis: 'φαίνοιτο γὰρ ἂν καὶ τὸ ὄνομα διττὸν οὐχ οὕτως ἔχον, καὶ ὁ λόγος ὁμοίως [καὶ] οὐ τοιοῦτος <ὤν>. Cum igitur quinque tantum modos haberemus compositione et divisione pro uno modo habitis, apparet duos iis effici Galenum existimavisse. Ps.-Alexander vero quomodo Galenus illam rem comprobet, minime se intellexisse ostendit, cum, quae hoc tertio capite exposita sunt, his verbis comprehendere conatur (sicut omnino in iis, quae ad pag. 165 b 27 organi Aristotelei conscripsit, paraphrasin huius Galeni commentationis inesse neminem fugere potest): 'ὁ λόγος καὶ τοὔνομα τὸ διττὸν ἔχει, τουτέστιν οὐ τὸ αὐτὸ δηλοῦσι· πᾶν δὲ διττὸν ἐν ὀνόματι

καὶ λόγῳ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ ἢ φαντασίᾳ· τὸ δὲ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ ἢ φαντασίᾳ δὶς λαμβανόμενον ἑξαχῶς συμβαίνει γίνεσθαι. Id est: bis terna sunt sex, ergo sex tantum modos habemus. Quod plane alia ratione Galenum ostendere modo vidimus, neque Ps.-Alexander talem computationem proferre poterat, si verba Galeni intento animo inspexisset. Etenim vidisset δυνάμει tres modos, unum φαντασίᾳ exstare, cum secundum ea, quae ipse explanat, putandum sit ἐνεργείᾳ et δυνάμει et φαντασίᾳ binos modos fieri. Quanam autem de causa Galenus eiusmodi verbis usus sit, ut eum compositionem divisionemque unum modum iudicavisse existimari possit, — Aristoteles vero ipse, quod etiam Ps.-Alexander exhibet, alicubi (177 a 36) verbis quae sunt 'σύνθεσις ἢ διαίρεσις' similiter loquitur — facile ea re explicatur, quod similes sunt et, cum saepissime diiudicari possit, utrum aliquod sophisma per compositionem an per divisionem factum sit (cf. exempla Aristotelis p. 166 a 22 sqq.), hoc non raro exemplo ipso disceptari non potest, sicut in hoc Aristotelis: 'ἐγώ σ' ἔθηκα δοῦλον ὄντ' ἐλεύθερον.'

9,4 αὕτη γὰρ ἐφ' ἑκάτερον ἕλκει τοὔνομα, ὥσπερ ἐν τῷ 'ορος ἕστηκεν' ἡ δασεῖα κατ' ἀρχὰς τεθεῖσα ἢ μή. Iannaris nuper in ephemeride Americana (*The American Journal of Philology* XXIII 1902 p. 77) contendit apud Aristotelem Soph. el. p. 177 b 3 non sicut adhuc putatum esset, ambiguitatem evadere verbis ὅρος et ὄρος, sed ὅρος et ὀρός permutatis. Illam enim interpretationem repugnare non solum usui nominis προσῳδία Aristotelico, sed etiam reiciendam esse propter veterum explicationem huius loci. Atque praeter Dionysii Thracis scholiastam (Bekker Anecdot. 743), qui tamen de Aristotele nihil dicit, Galenum ait confirmare sententiam suam, cum dicat (p. 2,2): 'παρὰ δὲ τὴν προσῳδίαν, ὅταν διττὸν γίγνηται, καθάπερ ἐν τῷ 'ορος ἕστηκε'· τὸ γὰρ διπλοῦν παρὰ τὴν διττὴν προσῳδίαν, τιθεμένην κατ' ἀρχὰς ἢ περιαιρουμένην'. De p. 9,4 autem, qui locus obstat, haec dicit: '*the statement, if*

genuine, weighs little against such overwhelming and explicit testimony to the contrary. But, as the text runs, the bracketed term ἡ δασεῖα *here cannot be authentic, the subject of* ἕστηκεν *and* τεθεῖσα *being* αὕτη (ἡ προσῳδία).' Uncis igitur includit ἡ δασεῖα. Sed quam ob rem verba ὥσπερ ἐν τῷ 'ὅρος ἕστηκεν' κτλ. suum subiectum habere non debeant, ita ut verum enuntiatum comparativum efficiatur, cuius subiectum ut in speciali universae regulae exemplo minorem ambitum habeat quam αὕτη (sc. ἡ προσῳδ.), non video. Textus igitur nihil offensionis praebet, tenendumque est hoc loco Galenum quidem — nam de Aristotele nihil affirmo — προσῳδίαν referre ad spiritum, non ad accentum. At priore loco Galeni sententiam suam confirmari putat Iannaris. Ne id quidem quomodo fieri possit, perspicitur. Nam verba qualia tradita sunt, 'τὸ γὰρ διπλοῦν παρὰ τὴν διττὴν προσῳδίαν, τιθεμένην κατ' ἀρχὰς ἢ περιαιρουμένην' nullo modo melius explicantur, si per vocem προσῳδία intelligimus accentum quam audito spiritu aspero. Immo si accentum diceret, sine dubio sic fere loqueretur: 'τιθεμένην κατὰ τὴν προτέραν ἢ δευτέραν συλλαβήν. Optime autem quadrant illa ad spiritum, qui, si asper est, ponendus est, sin lenis, omitti potest. Quare Kalbfleischii coniectura δασεῖαν pro διττήν, quippe quae loco, de quo supra dixi, fulciatur, veri simillima, ne dicam certa est. Maxime autem illius viri docti sententia redarguitur ea re, quod Galenus ipse scribit per duplex ρ ὀρρός (cf. Περὶ λεπτυν. διαίτης p. 35,22 Ka. Etiam in ed. Kühniana ubique scribitur ὀρρός. Cf. Assmanni index s. v. *serum*).

9,22 ἕν τι ⟨τὸ⟩ λογικὸν ὄνομα, καὶ ἴδιον ἀνθρώπου· τὸ λογικὸν ἄρα ἓν ἴδιον ἀνθρώπου· καὶ † εἰ ὅρος ἐνταῦθα στήκει ὃ τὸ χωρίον· ὅρος δ' ἐνταῦθα οὐχ ἕστηκε. Duo igitur exempla affert Galenus, quibus comprobetur, qua ratione sophistae orationem in concludendo varient, quorum alterum est παρὰ σύνθεσιν: verbum τὸ λογικὸν est unum; τὸ λογικὸν proprium est hominis: componit sophista

concludens τὸ λογικὸν esse unum proprium hominis neque aliis rebus eum a ceteris distingui. Alterum exemplum, quod est παρὰ προσῳδίαν, satis mutilum est. In quo captionem quidem certum est fieri, cum verbum ὄρος cum ὅρος permutetur, ut est in sophismate a Ps.-Alexandro p. 33,3 allato 'ἆρ' ἕστηκεν ὄρος; τί δέ, τὸ ζῷον λογικὸν ἐπιστήμης δεκτικὸν οὐχ ὅρος; ἕστηκεν ἄρα τὸ ζῷον λογικὸν ἐπιστήμης δεκτικόν. (τὸ ζῷον λογικὸν θνητὸν οὐχ ὅρος ἐστί; ναί· τὸ ὄρος ἕστηκε, τὸ ζῷον λογικὸν θνητὸν ἄρα ἕστηκεν Anon. in Soph. el. p. 9,4 sq.). Exemplo autem Galeni sensus inferri possit hoc fere modo: ὅρος ἐνταῦθα ἕστηκεν ὅ<που ἐστὶ>τὸ χωρίον· ὄρος δ' ἐνταῦθα οὐχ ἕστηκε· <χωρίον ἄρα ἐνταῦθα οὐκ ἔστιν>.'

11,2 ταῦτα γὰρ οὐκ <ἂν ἄλλως συμβαίη> ἢ παρὰ τὸ διττόν. Traditum est non οὐκ, sed οὖν; quod hoc loco non quadrans eo magis ex οὐκ videtur corruptum esse, quod antecedens quoque enuntiatum per οὖν adiunctum est. Ceterum de coniectura mea cf. p. 9,21 πάντως γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως τὸ σόφισμα συμβαίη.

13,2 οἵα ἐστὶν ἡ ΑΥΛΗΤΡΙΣΠΕΣΟΥΣΑ. Corrupta verba παῖς οὖσα in πεσοῦσα corrigenda esse nos docent Diogenes Laërtius VII,44 οἷον ΑΥΛΗΤΡΙΣΠΕΠΤΩΚΕ· δηλοῦνται γὰρ δι' αὐτῆς τὸ μὲν τοιοῦτον 'οἰκία πέπτωκε', τὸ δὲ τοιοῦτον 'αὐλήτρια πέπτωκε'. et Quintilianus inst. or. VII,9,4 *inde enim* αὐλητρὶς *illa vulgata, cum quaeritur, utrum aula quae ter ceciderit, an tibicina, si ceciderit, debeat publicari.*

13,4 οἷον 'ἀνδρεῖος', ἢ γὰρ χιτὼν ἢ ἄνθρωπος. Idem exemplum habet Ps.-Alexander p. 4,15 πᾶς ὁ ἀνδρεῖος ἀνδρείαν ἔχει· ἔστι δὲ ὁ χιτὼν ἀνδρεῖος· ὁ χιτὼν ἄρα ἀνδρείαν ἔχει. Item Anonymus in Ar. Soph. el. p. 4,19 H. ὁ χιτὼν οὗτος ἀνδρεῖος, ὁ ἀνδρεῖος ἀνδρείαν ἔχει, οὗτος ὁ χιτὼν ἄρα ἀνδρείαν ἔχει. Item Simpl. ad Categ. f. 6 Γ.

13,8 τετάρτη δέ ἐστι παρὰ τὴν ἔλλειψιν, <ὡς> 'σός ἐστιν [ὡς] υἱός'· καὶ γὰρ ἐλλείπει τὸ διὰ μέσου, οἷον δεσπότου ἢ πατρός. Verba exempli ad hanc amphiboliam quartam

Stoicorum allati, qualia restituere conatus sum, inveniuntur in Aristotelis Soph. el. p. 179 b 39: οἷον ὅτι σός ἐστι πατὴρ ἢ υἱὸς ἢ δοῦλος. Et ipse de his exemplis disserens verbo δεσπότης utitur et Ps.-Alexander hunc locum explanans identidem habet et δεσπότης et πατήρ, velut in his: ὅτι τὸ τέκνον καὶ δεσπότου ἐστὶ τέκνον καὶ πατρὸς κτέ. (p. 165,22). Tamen Aristoteles haec sophismata non in eorum numero habet, quae per ambiguum fiant atque ideo in dictione posita sint, et eos, qui aliter iudicent, vituperat: ἔνιοι δὲ καὶ τῷ διττῷ λύουσι τοὺς συλλογισμοὺς κτέ. Nam si quid ambiguum sit, pariter de pluribus et aequo iure dici posse ait. Sed hunc illius filium (scil. ex alio quodam natum) esse neminem etiam tum pariter dicere, si hic servus illius, non filius sit. Immo illa exempla esse παρὰ τὸ συμβεβηκός. Atque exemplum ex tribus, quae attulerat, tertium explicat. Secundum autem, quod est σός ἐστιν υἱός, ad eandem normam quasi sophisma παρὰ τὸ συμβεβηκός explicandum est sic: interrogatur pater servi: ἆρ' ἔστιν οὗτος σός; ναί· ἔστι δὲ οὗτος δοῦλος; ναί· σὸς ἄρα οὗτος δοῦλος. Ne hoc quidem exemplum sententia Aristotelis est παρὰ τὸ διττόν, quod nemo hunc illius servum esse etiam tum dicere possit, si hic illius filius, servus autem alius hominis sit. Galenus autem id, quod in M corruptum legitur sophisma, in elocutione positum esse concedit, cum dicat omnes modos a Stoicis enumeratos contineri iis, quos Aristoteles nominet (p. 14,6 sqq.) Nihilominus cum et iam Aristotelis temporibus fuerint, qui hoc per ambiguum fieri putarent et in iis, quae tradita sunt (ὅ ἐστιν ὡς σοί) huius exempli manifesta vestigia insint (quibus imprimis verbum υἱός confirmatur, sensus enim δοῦλος non minus patitur quam υἱός), verba denique πατήρ et δεσπότης, quae apud Aristotelem et Ps.-Alexandrum obvia sunt, hic quoque inveniantur, dubitari mea quidem sententia non potest, quin iis, quae supposui, sensus quidem restituatur. Accedit, quod

facile intelligitur, ad quem modum Aristotelicum Galenus hunc Stoicum rettulerit, scilicet amphiboliam. Stoicorum vero arti logicae iniuriam non inferimus, si eam insimulamus eiusmodi exemplum quod Aristoteles suo iure numero sophismatum extra dictionem evenientium inseruerit, in iis, quae per ambiguum fiant, habuisse (cf. Prantl hist. log. I p. 408 sqq.).

13,13 ἕκτην φασὶν εἶναι τὴν μὴ διασαφοῦσαν τί μετὰ τίνος ἄσημον μόριον τέτακται, ὡς ἐν τῷ ΚΑΙΝΥΚΕΝΗΠΑΡΕΛΑΣΣΕΝ· τὸ γὰρ <η> στοιχεῖον <ἢ πρῶτον ἢ τελευταῖον> ἂν γένοιτο <ἢ > διαζευκτικόν. Quin suo iure ab Arnim versum ex Iliade pro lectione tradita καὶ νῦν καὶ μὴ παρέλασε repetiverit, dubium esse non potest, praesertim cum M habeat formam παρέλασε, non quam ille vir doctus in K offendit, παρήλασε. Atque optime ad hoc exemplum quadrant quae Galenus de natura sextae amphiboliae a Stoicis dictae profert. Etenim ἄσημα μόρια, quae quomodo coniungenda sint haesitari possit, sunt syllabae κεν, η, παρ quibus opposita sunt σημαντικὰ μόρια exempli sequentis πεντήκοντα, ἀνδρῶν, ἑκατόν. Potest igitur scribi aut καί νύ κεν ἦπαρ ἔλασσεν (sc. e. g. ὁ Ἀχιλλεύς), aut καί νυ κενὴ παρέλασσεν (nempe e. g. ἡ ναῦς), aut καὶ νύ κεν ἢ παρέλασσεν, ut ἤ sit particula disiunctiva, sicut re vera est in Homero Ψ 382 καί νύ κεν ἢ παρέλασσεν, ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν (sc. ὁ Διομήδης). Neque igitur dubium est, quod στοιχεῖον illud sit, videlicet littera η, neque qualia porro supplenda sint, incertum. Quae addidi, nescio an specie quadam, quoniam exitus verborum στοιχεῖον et τελευταῖον haud dissimiles sunt, probabilia sint.

14,17 ἔτι δ' ἂν τοῦτον τὸν τρόπον τις καὶ τῆς ὁμωνυμίας ποιήσειε πλείους τὰς εἰδικὰς λεγομένας διαφοράς, ὅτι <αἱ μὲν> αὐτῶν παρὰ τὸ ἀπὸ τύχης, αἱ δὲ παρὰ τὴν ἀναλογίαν ἢ ὁμοιότητα ἢ ἄλλον τινὰ τρόπον συνίστανται. Quae differentiae exponuntur apud Porphyrium in Cat. p. 65,12 B., Ammonium in Cat. p. 21,16 B., Simplicium in Cat.

f. 7v E edit. Basil. (p. 31,22 Kalbfl.). Ex verbis Porphyrii afferam haec: (τῶν τῆς ὁμωνυμίας τρόπων) ὁ μέν ἐστιν ἀπὸ τύχης, ὁ δὲ ἀπὸ διανοίας. διελόντι δὲ καὶ ἀπὸ διανοίας εἴς τε τὸν καθ' ὁμοιότητα καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀναλογίας καὶ τὸν ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν οἱ πάντες ἔσονται τρόποι. .... (ὁ ἀπὸ τύχης τρόπος ἐστὶν) ἃ ὡς ἔτυχε καὶ ἀνεπιστάτως διάφορα πράγματα τῆς αὐτῆς ἔτυχε προσηγορίας, ὥσπερ Ἀλέξανδρός τε ὁ Πριάμου καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου ...... οἱ δὲ ἄλλοι ἀπὸ διανοίας εἶεν ἂν ἠρτημένοι, ὅτι ὅ τε καθ' ὁμοίωσιν συνιστάμενος τρόπος τῆς ὁμωνυμίας, ὅταν φέρε ἄνθρωπόν τε προσαγορεύσω τὸ ζῷον λογικὸν θνητὸν καὶ εἰκόνα ἀνθρώπου ...., ὅτι ὁμοίωμά ἐστι τοῦ ζῶντος ἀνθρώπου ...... πάλιν ὅταν ἀρχὴν ἀριθμῶν καλέσω τὴν μονάδα, ἀρχὴν δὲ γραμμῆς τὴν στιγμήν, ἀρχὴν δὲ ποταμῶν τὴν πηγήν, ἀρχὴν δὲ τοῦ ζῴου τὴν καρδίαν, τὸ τῆς ἀρχῆς ὄνομα ἐπὶ ὁμωνύμων ταττόμενον ἐκ διανοίας ἂν εἴην κατὰ ἀναλογίαν πᾶσι τούτοις κοινὸν τοῦτο θέμενος ὄνομα..... τρίτος δέ ἐστι τρόπος τῶν ἀπὸ διανοίας τὸ ἀπό τινος ἑνὸς κοινὴν διαφόροις πράγμασι προσηγορίαν γενέσθαι· οἷον μιᾶς οὔσης τῆς ἰατρικῆς ἀπὸ ταύτης κεκλήκαμεν τό τε βιβλίον ἰατρικὸν τό τε φάρμακον καὶ τὸ σμιλίον ..... τέταρτος δὲ ἀπὸ διανοίας, ὅταν διάφορά τινα πρὸς ἓν σπεύδοντα τέλος ἀπ' ἐκείνου τῆς κοινῆς προσηγορίας τύχῃ, ὥσπερ ὑγείας οὔσης ἣν τέλος ποιεῖται ὁ ὑγιαζόμενος, ἀπὸ ταύτης τό τε σιτίον λέγεται ὑγιεινὸν καὶ ὁ περίπατος ὑγιεινὸς καὶ τὸ ἀνάγνωσμα ὑγιεινὸν κτλ.

15,3 καὶ μὲν <δὴ> καὶ τῆς ἐν λόγῳ ὁμωνυμίας ὑπ' αὐτῶν λεγομένης πλείους οἱ τρόποι. Dubitari potest, utrum cum Kühnio scribendum sit καὶ μὴν καὶ, an καὶ μὲν <δὴ> καὶ an denique καὶ μέν γε καὶ, quam formulam Kaibel Gal. Protr. p. 34 ut male Graecam reiecit. Contra I. Müller de Kaibelii editione referens in 'Deutsche Litteraturz. 1896 No. 5 p. 140 ostendit illud καὶ μέν γε καί (non καὶ μέν γε, quod Kaibel respexerat,) Galeni proprium esse. Potest igitur hoc quoque loco rectum esse. Creberrime autem Galenus forma καὶ μὲν δὴ καί usitatur.

15,19 δῆλον δὲ ἐπὶ τῶν γεγραμμένων λόγων, οἷς μὴ πρόσκειται διακρίνοντα σημεῖα. Haec cum conscriberet Galenus, animo eius haec verba Aristotelis Soph. el. p. 166 b 1 obversabantur: Παρὰ δὲ τὴν προσῳδίαν ἐν μὲν τοῖς ἄνευ γραφῆς διαλεκτικοῖς οὐ ῥᾴδιον ποιῆσαι λόγον, ἐν δὲ τοῖς γεγραμμένοις καὶ ποιήμασι μᾶλλον.

Index verborum.

Verba cruce † notata coniectura temptata sunt.

Pronomina, numeralia, particulas, quae nihil memoria digni haberent, omisi.

ἄγω εἰς ἀσάφειαν 6,15.
ἄδηλον 14,3.
† ἀδύνατος: εἰς τὸ ἀ. ἀπάγων 11,8.
αἱρέω: τὸ ἑλεῖν 2,2.
αἴτιος: τὸ αἴτ. 6,4.
ἀκούω 14,7 exempl. ambiguitatis 2,12 οἱ ἀκηκοότες 3,22 ἀκ. ὀνομάτων *calleo* 14,12.
† ἀκριβῶς: οὐκ ἀ. 10,9.
ἀκριβῶσαι 4,1.
ἀληθής adv. 9,17.
ἄλλως *aliter* 9,21 † 11,3 *omnino* 12,13.
ἁμαρτία (τῆς λέξεως) 4,18.
ἀμέθοδον 14,8.
ἀμφιβολία captionum genus Aristotelicum 1,7.11 8,8.9 Stoicum 12,14.
ἀμφίβολος 13,6 14,11.
ἀμφίδοξος 13,11/12.
ἀμφισβητέω 15,18.
ἀμφότεροι 14,4.
ἄν c. ind. fut. 3,1 = ἐάν 3,7.14.
ἀνάγκη c. acc. c. inf. 4,12 7,18.
ἀναιρεθῆναι 2,2.
ἀναλογία: παρὰ τὴν ἀ. genus homonymiae 15,2.
ἀναφέρω ἐπί τι 14,2.4.
ἀνδρεῖος ambiguum 13,5.
† ἀνήκει πρός τι 5,12.
ἀνήρ 2,9 12,13 in hexam. 2,8 14,1.
ἄνθρωπος 4,22 10,1 ἀνδρεῖος in exempl. Stoic. 13,5 ἄ. ἐστιν exempl. Stoic. 13,6.
ἄξιον ἀπορίας 15,7.
ἀπαγορεύω in exempl. Stoicor. 13,11.12.
ἀπάγω εἰς τὸ ἀδύνατον 11,8.
ἅπαξ γε 11,7.
ἅπας: ταῦτα ἅπαντα (cf. praef. p. XV ann.) 11,14.
ἀπατάω: τοῦτο ἀπατώμενος 7,6.
ἄπειρος ἔν τινι compar. 4,14 † 7,1.
ἁπλοῦς 9,9 opp. σύνθετος 13,4 adv. 7,1.6.
ἀπό: 2,10 τὸ ἀπὸ τύχης 15,2.
ἀποδείκνυμι 4,20 8,5/6.
ἀπόδειξιν ἄν τις λάβοι 14,9/10.
ἀπορία: ἄξιον ἀπορίας 15,7.
ἀποχρώντως: ὡς ἀπ. εἰπεῖν 7,16.
ἀρετή 4,18.21 5,7.9.18 (τῆς λέξεως) 4,17 5,1.17.20
ἀριθμός: (ἓξ) τὸν ἀ. 1,6 13,1 τῶν ἀρετῶν 5,8.
ἀρχή 4,13 κατ᾽ ἀρχάς 2,5 9,5.19.
ἀσάφεια 7,1.2.7.

ἀσαφής 3,13 λέξις 6,9.
ἀσήμαντον μόριον cf. ἄσημον 14,15.
ἄσημος: ἄ.λέξις 6,9 ἄ. μόριον a Stoicis distinctum a σημαντικὸν μόριον 13,13.
ἀτάρ 10,3.
ἄτεχνος 14,9.
ἄτοπος 9,13.
αὖ πάλιν 9,2.
αὐλεῖν 5,15.
αὐλητής 5,14.15.
αὐλητρίς exempl. compositionis in nomine 9,11 αὐ. πεσοῦσα 13,2.
αὐτόματος: ἐκ ταὐτομάτου † 11,12 † 12,8.
αὐτός: ταὐτόν 3,9 10,5 11,5 ταὐτό 9,22.
ἀφανής comp. 10,7.
ἀφορίζω: ἀφωρισμένος 6,13 12,1 ἀφωρίσθω 11,11.

βαρβαρικῶν διαλέκτων 6,3.
βιάζω: τὸ εἶδος βιάζονται 10,10.
βοήθειαν πορίζειν 4,3.
βούλομαι 3,13 4,15.

γὰρ οὖν falso traditum 11,2.
γελοῖον 12,4.
γενικαὶ διαφοραί 14,13.
† γένος 12,2.
γίγνομαι 1,5 2,3 4,7 al. c. acc. c. inf. 1,12 γέγονε πρός τι 4,21.23 5,8 cf. praef. p. XIII.
γνωρίζω 4,20.
γνώριμος 3,10 comp. 7,18 γ. ἐκ 11,17.
γοῦν 6,2 12,1.
γράφω: διὰ τὸ γράφεσθαι 3,22 γέγραπται 11,14 12,1 γεγραμμένοι λόγοι 15,19.

δασεῖα (προσῳδία) † 2,4 9,5.
δείκνυμι 3,3.6 4,7.9 7,11 11,11.
δεῖν 11,15.
δέομαι: δεῖται impers. 5,13 16,1.
δεσπότης in exempl. Stoic. 13,9.
δή: οὕτω δὴ καί 15,12.14/15.†16.18 16,2.
δῆλον 3,12 4,9.11.24 5,1 al. δηλονότι 9,†6.11 12,6.
δηλόω 3,9.16.19 11,5 13,16†14,2.
διά c. acc. δι' αὐτήν = παρ' αὐτήν *per* 16,3 sim. † 2,3 διὰ τὴν προσῳδίαν *per pr.* 9,13 διὰ τὸ διττόν *per amb.* 9,14 διὰ ταῦτα *per haec* 9,18 διὰ τοὔνομα *propter n.* 1,10 c. gen. διὰ τῶν ὀνομάτων πλείω σημαίνηται 1,8 ἐπιδέχεσθαι διὰ τούτων τὸ διττόν 9,19 μεταβάλλοντες διὰ τούτων τὸν λόγον 9,20 τὸ διὰ μέσου 13,9.
διαζευκτικόν 13,16.
διαιρέομαι *separare* 2,9 part. perf. pass. (cf. διαιρετός) † 13,3 *discernere* 9,3 14,15.
διαίρεσις genus captionum 1,7 2,6 8,11 † 9,6 pro σύνθεσις καὶ διαίρεσις 14,15 *distinctio* 11,7.12.
διαιρετόν verbum in plura verba divisum 13,2.
διακρίνοντα σημεῖα 16,1.
διάκρισις 16,2.
διάλεκτος: βαρβαρικῶν δ. 6,3.
διάληψις τοῦ ὅλου 15,11.
† διασαφέω 13,13.
διαφθείρω pass. 5,19.
διαφθορά 7,2.
διαφορά 2,9 12,17 τοῦ σημαινομένου 2,7 γενικὴ δ. 14,13 εἰδικὴ δ. 14,14.16 15,1.
διδάσκω 1,3.
δίκαιον *decet* 12,3 11.13.
διό 5,20 9,1 10,8.
δῖος Ἀχιλλεύς 2,8 14,1.

διπλοῦς *ambiguus* 2,4.
διττός *ambiguus* 1,12 2,1.3 7,4.7 al. παρὰ τὸ δ. 4,10.11 7,10 11,3 διὰ τὸ δ. 9,14 adv. 6,11.
δοκέω *videor* 2,12.13 6,5 9,12 12,15.
δόξα *sententia* 12,13.
δύναμαι 9,7 14,11 15,12.
δυνάμει (διττόν) 8,4.10 9,1.2.16 10,11 11,5.10.17 12,3.
δυνατός 11,7.8.

† ἐάω: ἐατέον c. acc. 12,16.
ἕδραν ἔχει 5,8.
† ἔθος 4,5.
† εἰδικαὶ διαφοραί 14,14.16 15,1.
εἶδος 12,1 orationis 2,11 10,10.
εἰμί. τὸ εἶναι = *natura* 5,18 τῷ ὄντι 2,11 8,10 εἴη c. acc. c. inf. 15,5.
† εἰρομένου 13,1.
εἰς 7,1 9,9 al.
ἐκ 7,14 10,15 κἀξ 10,16 ἐξ εὐθείας (συλλογισμός) 11,8.
ἕκαστος: καθ' ἕκαστον *singillatim* 3,10 ἐν ᾧ γὰρ ἑκάστῳ τὸ εἶναι 5,18 παρ' † ἕκαστον opp. τὸ συγκείμενον 8,3 καθ' ἕκαστον τῶν προειρημ. 10,15 καθ' ἕκ. εἶδος 12,1.
ἑκάτερος 3,1 8,12 9,4 † καθ' ἑκάτερον 10,7.
ἐκεῖ 10,7.
† ἐκτίθεται δὲ αὐτούς (sc. τοὺς τρόπους) 1,6.
ἐκφέρω: ἐπὶ σημείων ἐκφ. 3,21.
ἐλάττων 15,7.
ἔλεγχος: περὶ τῶν σοφιστικῶν ἐ. Aristotelis scriptum 1,4.
ἐλεφαντόκωπον ξίφος 5,5.
ἕλκω πρὸς τὸ διττόν 15,12 πρὸς (ἐφ') ἑκάτερον 3,1 9,4.
ἐλλείπω intr. 13,9.
ἔλλειψις: παρὰ τὴν ἔ. amphiboliae genus Stoicum 13,8.
ἔμπροσθεν: ἐλέγετο ἔ. 10,13 τῶν ἔ. 14,7 cf. praef. p. XV.
ἐν 1,4.9 κἀν 9,7 14,11 al.
ἔνδεια dictionis 7,5.
ἐνδέχεται *fieri potest* 8,12/9,1.
ἕνεκεν ante voc. 4,3.
ἐνεργείᾳ (διττόν) 8,4.7.9 10,5.11 11,5.10.17 12,2.
ἐνταῦθα 2,1 10,2.8.
ἐντεῦθεν ἄν τις λάβοι τὸν ἀριθμόν 5,9.
ἐξαιρέω 9,16.
ἐξαπατάω 4,13.
ἐξαριθμέομαι: † ἐξηριθμημένος 3,3.
ἐξηγέομαι: τῶν ἐξηγησαμένων 3,22.
ἔξω πίπτειν 3,5.11 12,11.
ἔξωθεν 5,2.6 15,13.
ἔοικεν *simile est* 3,20 *videtur* 4,18.
ἐπαγωγή 3,6/7.9.
† ἐπαγωγικὴ πίστις 12,12.
ἐπέρχομαι 12,11.
ἐπί c. acc. ἐφ' ἑκάτερον 9,4 ἐπὶ τί ἀναφέρεται 14,2 c. gen. ἐφ' ἑαυτοῦ *per se, solus* 2,2 15,17 ἐπὶ σημείων 3,21.
ἐπιδέχεσθαι τὸ διττόν 9,19.
ἐπιχειρέω 4,1.
ἐργάζομαι trans. 7,7 τομήν 12,7.
ἔρις 15,16.
ἕτερος 2,11 3,7 al θάτερον 9,17. 19.20.
εὖ 5,4 τὸ εὖ 4,21.24 μὴ εὖ σημαίνειν 5,13 6,10.12.
εὐαρμοστία elocutionis 5,3 6,2.
εὐγραμματία elocutionis 5,3 6,2.
εὐδόκιμος 12,14.
εὔηθες 14,13.
εὐθύς: ἐξ εὐθείας (συλλογισμός) 11,8 adv. 4,19 5,16.
εὔληπτος: τὸ εὔ. 6,13.
εὔλογος: τοῦ εὐλ. 10,4.

εὑρίσκω 7,13 11,13 c. part. 8,5.
ἐφεξῆς 3,3 τὸ δ' ἑ. 3,13.
ἔχω 8,2.3.6.7 al. *se habere* 1,12 10,14 12,6 ἔχομαί τινος 4,13.

ζάω. τὸ ζῆν 4,22.
ζητέω 7,15.

† η στοιχεῖον in exempl. Stoic. 13,15.
ή = ὀκτώ 13,1.
ἤδη 3,12.22 9,17.
ἥττων. οὐδὲν ἧττον 9,†12.18.

θηράω in exemplo homonymiae 1,10.

ἰατρική: ἡ ἰ. 12,7.
ἴδιον in exempl. compositionis 10,1.
ἱκανός 12,9.
ἵστημι: ἕστηκε in exempl. prosodiae 2,4 9,5 10,†2.3.
ἴσως 5,13 9,13. 12,4.

καθάπερ 1,9.12 2,3 3,21 4,5 al.
καί: ὅτι καί pro καὶ ὅτι 5,1 cf. 11,6 et obs. p. 18 κἂν 9,7 10,5 14,11 κἀξ 10,16 καὶ μὲν <δὴ> καί 15,3 κἀκείνη 4,19 sim. 6,14 7,4.
καίτοι 5,13 c. part. 6,4.
κακία 6,15 (τῆς λέξεως) 4,12 † 4,17.19 5,†12.16 6,6†7 al.
κακός 5,15 κακόν subst. 7,7 adv. 4,24.
καλέω 1,8 7,17 pass 6,7.
καλός adv. 4,15 6,14 7,8.13 τὸ καλῶς 5,11.
καλοσκἀγαθός exempl. compositionis et divisionis in verbo 9,9.

κατά: κατ' αὐτὴν τὴν λέξιν *secundum naturam elocutionis* 5,1 sim. κατὰ τὸ πρᾶγμα 5,4.21 τὰ κατ' αὐτά 5,6 = *secundum* κατὰ τὴν μέθοδον 11,14 κατ' αὐτήν 12,7 κατ' ἀρχάς *initio* 2,5 9,5.19 καθ' ἕκαστον *singillatim* 3,10 12,1 καθ' αὑτήν *sola* 5,18 τὰ κατὰ τὴν διαίρεσιν = παρά 14,14 καθ' ἥν *in qua* 5,7; sim.
καταλαβεῖν in exempl. amphiboliae ambiguum 1,12.
καταλέγω pass. 11,1 14,8.
καταριθμέω perf. pass. 14,6.
κατασκευάσαι τὰς προτάσεις 4,6.
κειμένου τοῦ συμπεράσματος 4,6.
κενὸς χρόνος 15,13.
κίβδηλος: τὸ κ. 4,15 10,3.
κοινή c. gen. 13,1.2.
κρατεῖσθαι corruptum 2,14.
κρείττων 6,2.
† κρίσιν ποιοῦμεν 6,5.
κύων ambiguum per homonym. 1,10 11 6,12.
κωλύω 6,1.

λαμβάνω 3,7.10.14.17 4,4 al. ἀπόδειξιν λ. 14,10 = *statuo* 4,15 4,16.17.19.22 † 5,9 7,13 12,18 14,16.
λανθάνω c. part. 7,5 c. acc. 10,3.
λέγω 3,14 5,17 7,2 etc. καλῶς λ. 6,14 7,8 ἀληθῶς λ. 9,17 pass. c. acc. c inf. 5,7.
εἴρηται τοῖς Στωϊκοῖς = ὑπὸ τῶν Στ. 12,10.
λείπω: λίπε in hexam. 2,8 14,1 λείπεται *restat* 6,10 10,11.
λέξις 1,5 3,4.11 al. σχῆμα λέξεως 1,8 2,10 10,12.
λίθος: † ἕκαστον τῶν λ. opp. τὸ συγκείμενον 8,3.

λογικός: τὸ λ. in exempl. 9,22 10,1.
λόγος *verba* 1,9.10 11 3,5 4,3 etc. *scripta* 4,20 quid sit 7,14 16 opp. ὄνομα 8,1.9 al. γεγραμμένοι λ. 15,19.

μακρολογία 7,5.
μάχαιρα 4,22.
μάχομαι 12,15.
μέθοδος: κατὰ τὴν μ. 11,14.
μέλλω c. inf. fut. 7,13.
μέν: cf. καί.
μέρος 12,11.
μέσος: τὸ διὰ μέσου 13,9.
μετὰ τοῦτ' 7,11 μ. τίνος 13,13.16.
μεταβάλλειν τι τῶν ἁπλῶν εἰς ἕτερον † 9,9 τὸν λόγον 9,20.
† μεταξύ 15,11
μή pro οὐ 3,3.4.8.12 6,1.4 7,2.6 post ἀπαγορεύειν 13,11.
μήν 5,10 καὶ μήν 15,16 οὐκ ἀεί γε μ. 16,2.3.
μόνος 5,1.16.20 6,11 7,3.8 9,10 οὐ μόνον ... ἀλλά 4,4.
μόριον 13,14.17 14,15 15,14.

ν' = πεντήκοντα 2,10.
νικάω in amphib. exempl. 15,6.
νοέω 3,1.
νομίζω interiectum 7,6.
νῦν: τό γε νῦν 12,16.

ξίφος 5,4.

ὅδε: τόδε τι 6,13.
οἴομαι c. duplici accus. 7,4.
οἷόν τέ ἐστι 3,4.
ὀκνέω c. inf. 10,4.
ὅλος: τὸ ὅ. 15,11 adv. 5,15 7,17.
ὁμογενής 9,16 12,2.
ὅμοιος: ὁ. πτώσεις 15,5 adv. 10,14.
ὁμοιότης 6,7 genus homonymiae 15,2.
ὁμολογέω 6,9 pass. 10,8.
ὁμωνυμία modus captionum Aristotelicus 1,7.8 8,7.8/9 14,12.17 Stoicus 13,†4.6 15,4.
ὄνομα opp. λόγος 1,9.10 2.1 3,8.15.18 11,9.15.16 al. σύνθεσις ὀνομάτων = λόγος 7,16 quid sit 7,17.
ὀνομάζω 13,1.
ὁράω 5,6 12,11.
ὀρθῶς 4,19 †5,7.
ὅρος 12,15.
ορος ambigue et ὅρος et ὄρος 2,4 9,5 10,2 cf. p. 22 sq.
ὁσαχῶς: τοσαυταχῶς ὁ. 4,8 † 7,12.
ὅσος: πάντα ὅσα 6,14.
οὐδέν: οὐ. ἧττον 9,12.18 *minime* 6,1.
οὐκοῦν 5,15.20.
οὐσία 13,7.
οὔτε ... τέ 14,9.
οὐχί: οὐ. ἁπλῶς 7,1 πῶς οὐχὶ καί 15,10.
ὀφθαλμός 5,5.

πάλιν † 7,3 14,5 αὖ π. 9,2.
παντάπασιν 3,13.
πανταχῇ 10,4.
παντελής 7,3 adv. 14,12.
πάντως 8,12 9,21.
παρά: τὰ παρὰ τὴν λέξιν σοφίσμ. 1,5 4,8.10.12 etc. cf. obs. p. 17 παρ' αὐτὸν τὸν λόγον 1,11 παρ' ὁμωνυμίαν *per* 1,6 8,7 etc. sim. παρὰ κακίαν *per* 4,12 7,9 παρ' ὅσους τρόπους γίγνεται τὰ σοφίσματα 1,4 παρ' † ἕκαστον *praeter* 8,3 παρὰ ταῦτα *praeter* 8,4 11,10.
παράδειγμα 10,15.
παράθεσις τῶν ὁμοίων πτώσεων 15,5.
παραλείπω 3,4.12 † 15,7/8.
παραπλήσιος 2,14.

παρεῖναι: πρὸς τὸ παρόν 7,16 12,9.
†παρέλασσεν in exempl. Stoic. ex Il. Ψ 382 13,14.
πάρεργον τίθεσθαι 12,14 adv. 14,7.
πάσχω opp. ποιῶ 2,12 3,2.
πατήρ 13,10.
πειράομαι 4,2 12,5.
περί: ὑπάρχειν περί τι 6,1 τὰ περὶ τὰς φαντασίας διττά = φαντασίᾳ 15,8 c. gen. 1,4 12,11.
περιαιρέω pass. 2,5.
περιττολογία 7,5.
πίπτω: ἔξω π. 3,5.11 12,12 αὐλητρὶς † πεσοῦσα 13,2 εἰς τοὺς τρόπους 14,7.
πίστις 3,6 π. φέρειν 12,5 † ἐπαγωγικὴ π. 12,13.
πλανάομαι fallor 6,6.
πλεῖστοι 4,5.
πλείων 4,18 5,10 al. πλείω σημαίνειν 1,†9.10 8,12.
πλέκω: πεπλεγμένος = σύνθετος 14,11.
πλεονασμός genus amphiboliae Stoicum 13,10.
πλέω in modo Stoico 13,11 12.
ποιέω 9,10 10,6 14,15 διαφορὰν π. 2,6 14,17 opp. πάσχειν 2,13.14 3,2 διττὸν π. 9,4.7 15,14: sim. 13,12 c. acc. c. inf. 9,16 τρόπον 11,7 † χρίσιν π. 6,5.
πολύς 5,10 12,15 τὰ πολλά 3,21.
πορίζω 4,3.
πρᾶγμα 5,4.21 τοῦ πρ. (εἰσιν) 5,3 πίστις ἐκ τοῦ πρ. 12,5.
πραγματεία 12,17.
† προαιρέομαι 11,7.
πρόδηλος 14,9 adv. 10,8.
προειρημένος: τὰ πρ. 10,15.
πρόκειται δεῖξαι 4,7 τὸ προκείμενον 9,12.
πρὸς τὸ παρόν 7,16 12,9 π. c. gen. = ὑπό 12,18 14,5.
† προσεικέναι 9,8.
προσήκειν: τὸν προσήκοντα τρόπον 4,1.
πρόσθεν 7,2.8 9,3.15 cf. praef. p. XIV sq.
† προσκαταριθμέομαι 14,14.
πρόσκειμαι 13,11 c. dat. 16,1.
προσῳδία modus captionum 1,7 2,3 8,10 9,4.10 al. † δασεῖα π. 2,4 cf. p. 22 sq.
πρότασις 4,4.6 7,15.
προφορά 2,13.
† πρῶτον στοιχεῖον 13,15.
πτῶσις 13,7 15,5.

ῥῆμα 7,17.

† σαφῶς 11,15.
σημαίνω 2,2.11 4,24 5,11.12.13.14 16 etc. πλείω σ. 1,†9.10 2,2 8,12 τὸ σημαινόμενον 2,6 †10,7 σημαῖνον μόριον opp. ἀσήμαντον 14,15.
σημαντικὸν μόριον et ἄσημον a Stoicis distinctum 13,17.
σημεῖον 5,16 ἐπὶ σημείων ἐκφέρειν 3,21 interpunctionis 16,1.
σιωπή *pausa* 15,11.
σκέψις 5,13.
σκοπέω 12,16 med. 15,17.
σμικρὸν φροντίζειν 10,4
σόφισμα (παρὰ τὴν λέξιν) 1,5 3,5.11 4,8.12 al.
σοφιστής 4,14, 9,20 10,4 15,15.
σοφιστικός: σ. ἔλεγχοι Arist. 1,4 ὁ σ. 3,1.
στοιχεῖον *littera* 13,15.
σύγγραμμα 1,4.
σύγκειμαι: τὸ συγκείμενον opp. ἕκαστον 8,3.
συγχέω pf. pass. 12,4.
συλλαμβάνω 8,6.
συλλογίζομαι 4,4/5 9,21/22 10,6.
συλλογισμός 3,7.14.17.19.20 11,6.

συμβαίνει (σόφισμα) 4,13 6,8 9,14 9,17/18.21 14,12 κατὰ συμβεβηκός 5,2.
συμπέρασμα 3,19 4,5/6.
συνάγω *concludo* 9,20.
συναποβάλλεται (τὸ σημαίνειν) 5,20/21.
συνήθης τινί 3,20.
συνίημι 7,6.
συνίσταμαι intrans. *fieri, effici* 7,12 8,2 14,11 15,3.
σύνθεσις genus captionum 1,7 2,5/6 8,11 al. pro σύνθ. καὶ διαίρεσις 9,13 † 15,10 σ. ὀνομάτων = λόγος 7,16.
σύνθετος 9,7 ἡ ἐν τοῖς σ. ὁμωνυμία Stoicorum 13,6.
συνοράω 4,14.17.
συντίθημι † pass. 2,9 εἰς ὄνομα 9,11.
σφέτερος 6,15.
σχῆμα: σ. λέξεως modus captionum 1,8 2,10 10,12 *forma* 2,12.14.

τάξις 12,1.
τάττω 13,14.17.
τάχος 3,20.
† τελευταῖον στοιχεῖον 13,15.
τέμνω 4,22 5,6.
τέχνη 12,6.
τίθημι (προσῳδίαν) 2,5 9,6 θετέον c. acc. c. inf. 5,13. † τὶ πρός τι 6,9 πάρεργον τίθεσθαι 12,14 οἱ τιθέμενοι διττούς 15,9.
τομὴν ἐργάζεσθαι 12,7.
τοσαυταχῶς 3,8.†15.18 11,4 τ. ὁσαχῶς 4,7 7,12.
τρέχω 2,14.
τρόπος 1,5 3,3.12.13 acc. limit. 11,12 14,10.17 15,3.
τυγχάνω *assequor* 4,2 *esse* 5,7.
τύχη: τύχῃ *temere* 12,7 παρὰ τὸ ἀπὸ τ. genus homonymiae 15,2.

† υἱός: σός ἐστιν υἱ. amphiboliae genus Stoic. 13,9.
ὕπαρξις 14,4.
ὑπάρχω 8,5 † 11,9 περὶ τὴν λέξιν † 6,1 ὑπάρχει *licet* 6,11.
ὑπέρ c. gen. = περί 12,8.16.
ὑπό c. gen. 5,17 14,8 15,4.
ὑπογράφω pf. pass. 5,5.
ὗς in exemplo amphiboliae 1,12.

φαίνομαι 3,2.11 4,23 5,4.10 †10,13 c. inf. 3,11.
φαντασίᾳ (διττόν) 8,4 10,11 11,6. 10.17 12,3 <τὰ> περὶ τὰς φαντασίας διττά = φαντασίᾳ δ. 15,8.
φάσκω 9,13 14,12.
φέρω: πίστιν φ. 12,5.
φθείρω 6,15 φθαρτός 6,14.
φημί 4,8 7,12 9,1 al. χρείττω ἑτέραν ἑτέρας φ. 6,3.
φιλόσοφος 4,4 = Aristoteles 1,3 3,21.
φροντίζω 10,4.
φύω: 15,14 πρός τι 4,21.23 5,8 πεφυκὼς αὐλεῖν 5,14.
φωνή *sonus* (opp. λέξις) 6,4.

χαριέστεροι 12,18 14,6.
χαρίζομαι 11,13.
χιτὼν ἀνδρεῖος in exempl. Stoic. 13,5.
χράομαι πρός τι 15,16.
χρόνος 15,13.
χωρίον in exemplo 10,2.
χωρὶς εἰ μὴ 7,4.

ὡς c. part. praes. 4,3 9,22 ὡς εἰπεῖν 7,16.
ὥσπερ 2,7 4,13 5,4 etc.
ὥστε omisso verbo fin. 7,3.

Index nominum.

Αἰθιοπική (διάλεκτος) 6,4.
Ἀριστοτέλης 1,3 (Soph. el. p. 165b 27) 3,6.14.17 10.9 11,4) οὐκ Ἀριστοτέλους ἕνεκεν 4,2 ὁσαχῶς Ἀ. ἔφη 4,8 7,12 <οὐκ ἀκριβῶς> Ἀ. ἔφη 10,9, 10 οὐ γὰρ Ἀριστοτέλει χαριζόμεθα 11,13.
Ἀχιλλεύς in hexam. δῖος Ἀ. 2,8 14,1.

Δίων Θέων † ἐστίν exempl. Stoic. 14,3.5.

Galenus ἐν ἑτέροις λόγοις 4,20 ἐν ἄλλοις (cf. adnot.) 8,5.

Εὔδημος: τὰ παραδείγματα λάβοι τις ἂν ἔκ τε τῶν Εὐδήμου κἀξ ἄλλων 10,16.

Θέων cf. Δίων.

† Μέλητος: εἴη Μέλητον Σωκράτην νικῆσαι ambiguum 15,6.

Νεάπολ ς exempl. compositionis et divisionis in verbo 9,8.

Homerus Ψ 382 ambiguum 13,14.

Περσίς (διάλεκτος) 6,3.
Πλάτων: *ὅτι πάντα, ὅσα φθαρτά, τῇ σφετέρᾳ κακίᾳ φθείρεται* (cf. Reipubl. X c. 9 p. 609 A et C) 6,14.

Στωϊκοί de ambiguitatis generibus 12,10.
Σωκράτης (cf. Μέλητος) 15,6.

Addenda.

P. 4,8. Verba τὰ παρὰ τὸ διττόν, quamquam ei qui primum legit spuria possunt videri, suum tamen locum obtinent. Etenim itidem ut p. 7,11 sqq., quae verba comparanda sunt, artissime ea adaptat Galenus Aristotelis loco a se laudato, quo ille non suis verbis hoc dicit numerum omnium captionum in dictione positarum esse sex, sed earum quae per ambiguitatem fiant (ὅτι τοσαυταχῶς ἂν κτέ) Accedit quod eiectis illis verbis perspicuitate caret quod ipse quidem dicit δῆλον esse, nempe ὡς δύο δεικτέον κτέ.

P. 7,14 et p. 18. "λόγος τε καὶ ἐκ λόγων haud scio an defendi possit, cf. Vahlen *Berl. Sitzungsberichte* 1888 p. 40" Ka.

Vita.

Carolus Gabler natus sum in oppidulo Megalopolitanorum, cui nomen est Lübz, die XXVII mensis Martii anni s. p. LXXX patre Rudolpho matre Paulina e gente Wendt, quos superstites esse gaudeo. Fidei addictus sum evangelicae. Litterarum elementis imbutus sum primum in elementaria, deinde in privata schola patria, cuius rector Ludovicus Müller linguae Latinae elementa mihi tradidit. Vere anni XCII s. p. in inferiorem partem classis tertiae gymnasii Parchimensis, cui scholae tum Julius Strenge praeerat, receptus sum. Maturitatis testimonium vere anni XCVIII nactus Rostochium militaturus, deinde studiis philologicis operam daturus me contuli. Vere anni MCM academiam Gottingensem petivi. Unde postquam bis sex mensibus post redii, Rostochii adhuc litteris incubui. Docuerunt me viri doctissimi

> ab Arnim, Erhardt, Kalbfleisch, Kern, G. Körte, Robert, A. Thierfelder, Zenker Rostochienses; Baumann, Dilthey, Kaibel †, Leo, Massoul, G. E. Müller, Rehnisch †, G. Schulze, Wentzel Gottingenses.

Seminarii Rostochiensis philologici moderantibus Arnim, Kern, Kalbfleisch sodalis fui extraordinarius duo semestria, ordinarius quattuor, proseminarii Gottingensis sub Kaibelio unum, seminarii sub Leone unum. Exercitationibus interfui Körtii archaeologicis, Erhardtii philosophicis. Omnibus autem praeceptoribus optime de me meritis gratum animum semper habebo; imprimis Carolo Kalbfleisch, qui ad hanc editionem parandam me incitavit et per totum spatium, quo huic rei operam dabam, scientia peritiaque liberalissime adiuvit, gratias ago quam maximas.